Foreningen NORDEN

ÅRSBERETNING
2017

FORENINGEN NORDEN

Meget mere Norden

1919

2019

Indhold

Forord 4
LANDSFORENINGENS ORGANISATION 5
Strategi 5
Organisation 6
Medlemsaktiviteter 6
Interessevaretagelse 7
Handleplan 7
Repræsentantskabsmøde 11
Landsstyrelsesmøder 11
Forretningsudvalgsmøder 11
Udvalgsstruktur 2017 12
Forberedelse af Foreningen NORDENs 100 års jubilæum 2019 14
De nordiske initiativer 14
Øvrige nordiske initiativer 15
Nationale initiativer 15
Lokale arrangementer 17
Initiativer og møder med ambassadører 17
PR 19
Øvrige initiativer og møder 19
Fonde 19
Flagning ved grænsen 20
Tillidsmandsdag 21
Foreningen NORDENs skolearbejde 22
Øresundsmiljøskole - Grøn skole 23
PARTNERSKABSAFTALE MELLEM ØRESUNDSMILJØSKOLEN OG LANGELINIESKOLEN 23
INDDRAGELSE AF LÆRERE OG PÆDAGOGER FRA SPECIALSKOLERNE I NATURFAGSFORMIDLINGEN 24
Norden i Skolen - idekatalog 24
Nordisk Biblioteksuge 2017 35
Nordjobb 35
Venskabsbysamarbejdet 46

Hallo Norden 50
Samarbejde med fonde 52
FNF 53
LANDSSTYRELSE 2017 56
Formænd 2017 57
Medlemstal pr. 31. december 2017 59

Forord

2017 var endnu et godt og aktivt år for foreningen. Ud over de mange forskellige foreningsaktiviteter var året præget af forberedelserne til Foreningen NORDENs 100 års jubilæum i 2019, som er beskrevet nærmere i nærværende årsberetning.

Foreningen NORDENs lokalafdelingers mange aktiviteter fremgår af de enkelte lokalafdelingers beretninger. Vi har kunnet observere, at der er mange, gode og interessante arrangementer rundt omkring i landet. Sammenlagt arrangerer lokalafdelingerne omkring 400 arrangementer med ca. 12.000 deltagere. Det er ganske imponerende. Uden de mange aktiviteter, var vi ikke nogen folkelig forening. Vi har også i 2017 fået 547 nye medlemmer i 2017. hvilket er særdeles flot. Selvfølgelig falder nogen også fra, men det er vigtigt at koncentrere sig om de nye medlemmer, og sikre, at de får gode oplevelser ud af deres medlemskab. Den øgede fokus på de sociale medier de senere år har medført, at vi i 2017 har fået 135 medlemmer på online tilmelding. Og vi vil i de kommende år styrke indsatsen på dette felt, da det kan give mange nye medlemmer, som er interesseret i at støtte den nordiske sag og aktivt deltage i debatten om fremtidens nordiske samarbejde på de sociale medier.

Lokalafdelingerne styrker den folkelige forening gennem medlemsnære aktiviteter, landsforeningen holder gang i den idepolitiske udvikling. På begge punkter ser vi en fremgang. Den kan dog ikke modvirke den generelle trend, som desværre betyder, at det ideelle foreningsliv er i tilbagegang. Den politiske interesse er blevet mere ”jeg ”-rettet end ”vi ”-rettet. Det er synd for folkestyret, men det er en helt anden historie.

Foreningen NORDEN arbejder politisk, men er en bred idepolitisk forening, der har det ypperste formål, at styrke det nordiske samarbejde indadtil og udadtil. Jeg synes, at vi evner den svære kunst både at være politiske og brede samtidig. Det er en linedans, som foreningen har evnet i årtier.

2017 var endnu et godt år for en forening, der ikke samler støv, men som hele tiden arbejder fremad mod nye horisonter.

Endnu engang tak til alle, der hjalp til i 2017 – ikke mindst de næsten 800 aktive tillidsfolk, som bærer foreningen rundt om i det ganske land, i lokalafdelinger, i kredsene og på landsplan.

Peter Jon Larsen
Generalsekretær

LANDSFORENINGENS ORGANISATION

Strategi

Med baggrund i foreningens formålsparagraf, som lyder
Foreningen NORDEN, dansk forening for nordisk samarbejde, har til formål på alle områder at styrke og udvikle de nordiske folks samarbejde indadtil og udadtil
ønsker foreningen af styrke den idepolitiske profil på nordisk, nationalt og lokalt plan.

Det nordiske samarbejde er mere i fokus i disse år, hvor flere og flere anerkender, at det nordiske samarbejde

- er et vigtigt instrument for dansk værdipolitik i forbindelse med globaliseringen
- kan forstærke de enkelte landes konkurrenceevne på de internationale markeder
- kan sikre lavere omkostningerne i vores offentlige produktion uden at det går ud over kvaliteten for eksempel på sikkerheds- og forsvarsområdet.

Foreningen NORDEN ønsker at påvirke de formelle samarbejdsfora til at udvikle mere regionalt nordisk samarbejde i takt med erkendelsen af at et fælles Norden har langt større muligheder i en globaliseret verden, hvor nationalstaternes rolle forandres og regionernes rolle forstærkes.

Foreningen er optaget af de ideer, der på det seneste er kommet om en nordisk union eller forbundsstat. Udviklingen går meget stærkt, og vi ønsker at de nordiske lande aktivt påvirker den internationale og europæiske udvikling med en nordisk vinkel.

Forholdene i Arktis er et vigtigt emne for Norden, både når det gælder sikkerhedspolitiske, infrastrukturelle og miljømæssige udfordringer.

Et er sikkert: det nordiske samarbejde byder qua sin unikke folkelige legitimitet, sit enestående værdifællesskab og sit historiske engagement i internationalt samarbejde og deraf fraværet af protektionistiske foranstaltninger på gode forudsætninger for at spille en central rolle i en global dagsorden.

Foreningen NORDEN har gennem de senere år drejet organisationen i en retning, hvor indhold er vigtigere end formen. Organisatoriske forandringer skal derfor ske på grundlag af en indholdsmæssig nødvendighed.

Foreningen NORDEN fastlægger i Strategien sine visioner og mål for foreningens fremtidige organisation, medlemsaktiviteter og interessevaretagelse.

Organisation

Vision

Foreningen NORDEN er organiseret således, at alle led i organisationen arbejder med udvikling af foreningens grundlæggende ide.

Mål

- Foreningen NORDEN er organiseret i lokalafdelinger, kredse og landsforening
- Der skal være etableret lokalafdelinger i alle kommuner
- Organisationens enkelte led skal have tydelige opgaver, og kommunikationen i organisationen skal være åben og direkte
- Landsstyrelsen nedsætter udvalg, der kan være sagsforberedende på organisatoriske områder og ad hoc udvalg, der kan være sagsforberedende på mere aktuelle politiske områder, herunder udviklingen af det nordiske samarbejde indadtil og udadtil

Medlemsaktiviteter

Vision

Foreningen NORDEN understøtter og fremmer alle former for medlemsaktiviteter, der har til formål at styrke forståelsen for det nordiske arbejde og den nordiske ide

Mål

- Foreningen NORDEN skal ud over hele landet tilbyde et varieret tilbud af arrangementer af nordisk relevans inden for kultur og samfundsforhold
- Skole- og biblioteksmedlemmer skal understøttes bedst muligt i deres arbejde med formidling af nordisk natur og kultur samt historie, samfundsforhold og fællesskab bl.a. gennem udbygningen af fællesnordiske værktøjer

Interessevaretagelse

Vision

Foreningen NORDEN skal fremme opbakning for den nordiske sag gennem debatskabelse, information og konkrete projekter

Mål

- Foreningen NORDEN skal anvende sin folkelige platform til at fremme aktuelle nordiske samarbejdsopgaver over for Nordisk Råd og Nordisk Ministerråd. Dette arbejde skal foregå i samråd med FNF.
- Debatskabelse, information og konkrete projekter gennemføres i samarbejde med folkelige og politiske organisationer - og i et fællesnordisk perspektiv
- Landsstyrelsen drøfter politik med det dobbelte formål at udvikle det nordiske samarbejde og sikre mediernes interesse for samme.
- Den eksterne kommunikation skal være debatskabende i sin form og i sit indhold. Indholdet skal bygge på drøftelser og vedtagelser i Repræsentantskabet og i Landsstyrelsen.

På baggrund af ovennævnte visioner og mål udarbejdes der årlige handleplaner til behandling i Landsstyrelsen, som grundlag for det konkrete budgetarbejde.

Handleplan

Vedtaget af landsstyrelsen 28. oktober 2017.

Handling	Konkrete aktiviteter	Tidshorisont
Foreningens idegrundlag drøftes på alle plan i foreningen, så vi i langt højere grad skønner på, at det nordiske samarbejde er noget unikt - set i globaliseringsperspektiv	**1. Foreningen vil forsøge at skærpe synligheden i medierne omkring nordiske forhold og foreningens rolle i den sammenhæng.** **2. Til landsstyremøder vælges et tema, der kan belyse elementer i foreningens idegrundlag.** **3. Der bringes artikler i Norden NU, som kan uddybe foreningens idegrundlag.** **4. Lokalafdelinger opfordres til at tage emner op med relation**	**Dato for landsstyremøder** **Hvert nummer af Norden NU bringer**

	til foreningens idegrundlag. Opfordringer kan med mellemrum bringes i Tillidsmandsinfo og ved det årlige tillidsmandsmøde.	**mindst en artikel med udgangspunkt i foreningens idegrundlag.** **Med jævne mellemrum**
Der arbejdes på flere planer for at få politisk gehør for et større statstilskud til Foreningen NORDEN	**1. Problematikken nævnes ved passende lejligheder over for politikere.**	**I forbindelse finanslovsdrøftelser**
Der arbejdes på flere niveauer med at få projektvirksomheden i gang igen	**1. Når der er nye projekter i sigte skal forretningsudvalget beslutte om foreningen skal søge om at få administrationen tildelt.**	**Når mulighederne opstår**
Der sættes fokus på Nordjobb med henblik på at sikre større deltagelse af danske unge i Nordjobb og til fortsat at udbygge tilbuddet af relevante arbejdspladser til unge fra de nordiske lande	**1. Nordjobbkonsulenten kontakter relevante lokal-afdelinger med henblik på at samarbejde om at skaffe arbejdspladser til Nordjobbere udefra.** **2. Lokalafdelinger uddeler materiale om Nordjobb på steder hvor der kommer unge mennesker (Skoler, klubber, uddannelses-institutioner mv.).** **3. Der igangsættes en drøftelse af, hvordan lokalafdelingerne i højere grad kan medvirke til – og få gavn af – Nordjobb.**	**Forår** **Forår** **Løbende**
Kommunikation og udbygning af sociale medier og online marketing	**1. Landsforeningen vil arbejde for, at der bliver en bedre sammenhæng mellem foreningens blad, hjemmeside og brugen af sociale medier og online marketing.** **2. Landsforeningen arbejder for en udbygning af samarbejdet med de andre Norden-foreninger på alle dele af kommunikationsvirksomheden, herunder opbygningen af et fællesnordisk nettidskrift.** **3. Landsforeningen sikrer via den fællesnordiske**	**Løbende** **Løbende** **Løbende**

	skolehjemmeside, at der formidles nyheder og relevante undervisningsforløb til skolerne, som også via hjemmesiden kan etablere kontakt til venskabsklasser i andre nordiske lande.	
Landsforeningen sikrer, at der formidles information og materialer til skoler og biblioteker om Morgengry og Skumringstid	**1. Landsforeningens uddannelsesudvalg søger indflydelse på tidsplanen vedrørende fastlæggelse af temaer og udvalg af tekster.** **2. Når materiale og tekster foreligger giver uddannelsesudvalget melding til medlemsskoler og biblioteks-medlemmer.** **3. Uddannelsesudvalget søger at udbrede kendskabet til biblioteksugen til skoler og biblioteker, der ikke er medlemmer.**	**Materiale skal være klart først på året** **Tidligt forår** **Efter sommerferien**
Landsforeningen støtter og yder bistand til lokalafdelinger, der ønsker hjælp i forbindelse med ændringer i venskabsbysamarbejdet på grund af kommunalreformen og varetager kontakten til Kommunernes Landsforening på dette område	**1. Sekretariatet fortsætter kontakten med KL om venskabssamarbejdet.** **2. Lokalafdelinger i kommuner, der har afbrudt det officielle venskabssamarbejde, støttes i at opretholde forbindelse til lokalafdelinger i tidligere venskabsbyer.** **3. Foreningen NORDEN arbejder nationalt og lokalt på at inddrage det lokale foreningsliv mere i det nordiske venskabs-samarbejde.**	**Løbende** **Løbende** **Løbende**
Foreningen NORDEN fylder 100 år i 2019	**1. Foreningen har nedsat et udvalg, der skal forberede aktiviteter i forbindelse med jubilæet.** **2. Jubilæets fokus skal være på det idepolitiske og fremad-rettede.** **3. Der skal lægges op til høj grad af eksponering af foreningen i 2019 på lokalt, nationalt og nordisk plan.**	**Lokalafdelinger og kredse inddrages 2016 – 2019** **2019**

Der gennemføres nordisk forfatterturne	**1. Projektet gennemføres i samarbejde med et afgrænset områdes skoler og foreningens lokale eller regionale struktur.**	**Løbende**
Nordisk kulturuge	**1. Foreningen NORDEN samarbejder med Rødding Højskole om gennemførelsen af en Nordisk kulturuge.**	**Hvert år**
Ny folkeskole	**1. Foreningen markedsfører sit skolemedlemskab over for nye potentielle skolemedlemmer.** **2. Lokalafdelingerne modtager nu halvdelen af skolemedlems-kontingentet, hvilket betyder et større fokus – også lokalt – på folkeskole- reformens nye muligheder for det lokale foreningsliv.**	**Løbende**
Civilsamfundets involvering i de officielle nordiske organers beslutningsforberedelse	**1. Foreningen NORDEN arbejder sammen med de øvrige Norden-foreninger for at inddrage de nordiske civil-samfundsforeninger i beslut-ningsforberedelsen.**	**Løbende**
Folkemødet på Bornholm	**1. Der tages initiativ til at opprioritere Foreningen NORDENs synlighed på folkemøderne på Bornholm.** **2. Der tages særlige initiativer i forbindelse med Folkemødet på Bornholm og folkemøderne i de andre nordiske lande i forbindelse med foreningerne NORDENs jubilæer i 2019**	**Løbende** **2019**

Repræsentantskabsmøde

Repræsentantskabsmødet blev **lørdag den 20. maj 2017 kl. 10 – 16 i Festsalen på Frederiksberg Rådhus.**

Regnskaber, kontingent og kontingentfordeling og budgetter blev vedtaget. Landsstyrelsen blev konstitueret (fremgår under afsnittet Landsforeningens organisation i personer og tal). Referatet findes på hjemmesidens afsnit for tillidsfolk.

Landsstyrelsesmøder

I 2017 blev der afholdt tre landsstyrelsesmøder, nemlig den 18. marts, 10. juni og 28. oktober.

Referaterne er tilgængelige på Foreningen NORDENs hjemmesides afsnit for tillidsfolk.

Forretningsudvalgsmøder

Forretningsudvalget bestod i 2017 af følgende medlemmer: **Mogens Jensen** (landsformand), **Marion Pedersen** (næstformand), **Aage Augustinus**, **Birte Fangel, Bent Jensen, Susanne Prip Madsen** og **Merete Riber**.

Der blev holdt tre forretningsudvalgsmøder i 2017, nemlig den 8. februar, 6. september og 29. november. Der henvises til referaterne på hjemmesiden.

Udvalgsstruktur 2017

Foreningen NORDENs udvalg nedsættes af landsstyrelsen (jf. §11, stk. 5). Udvalgene har ingen selvstændig beslutningskompetence, men har indstillingsret over for landsstyrelsen på de områder, landsstyrelsen har bedt dem varetage.

Forretningsudvalget varetager assisteret af Landskontoret de daglige forretninger med ansvar over for Landsstyrelsen. Formanden leder møderne. I tilfælde hvor formanden har forfald, bliver mødet ledet af næstformanden. Der afholdes møde i forretningsudvalget mindst fire gange årligt samt når landsformanden eller mindst to medlemmer af forretningsudvalget ønsker det. Dagsorden med tilhørende bilag samt eventuelle indstillinger udsendes mindst otte dage før afholdelsen af forretningsudvalgsmødet. Dagsordenen skal hver gang indeholde punkter som løbende sager, FNF og økonomi. Til økonomipunktet vedlægges kvartalsvise budgetopfølgninger med oplysning om foreningens likviditet. Forretningsudvalget er ansvarligt for udarbejdelse af regnskab og budgetter. Forretningsudvalget følger foreningens økonomi herunder at projekter gennemføres i henhold til de indgåede aftaler. Generalsekretæren er sekretær for forretningsudvalget. Det tilstræbes at beslutningsreferatet indenfor 14 dage lægges på foreningens hjemmeside. Forretningsudvalget får referatet til gennemsyn en uge, hvorefter det - i fald der ikke er kommentarer - lægges på foreningens hjemmeside. Ved eventuel stemmelighed ved afstemninger i forretningsudvalget er mødelederens stemme udslagsgivende. Forretningsudvalget er beslutningsdygtigt, når et flertal af forretningsudvalgets medlemmer er til stede, når beslutningerne træffes. Forretningsudvalget kan indstille til landsstyrelsen at nedsætte arbejdsudvalg og indkalde særligt sagkyndige personer i forbindelse med bestemte sager på dagsordenen. Særligt sagkyndige kan kun deltage i behandlingen af de(t) relevante punkt(er) på dagsordenen. I forbindelse med deltagelse i Forretningsudvalgsmøder dækkes transportomkostninger. I udgangspunktet dækkes transportomkostninger med op til 2. klasse tog samt pladsbillet. Hvis helt særlige forhold taler for det, kan der efter forudgående individuel vurdering, dækkes transportudgifter til anden transportform. Ved kørsel i egen bil dog kun hvad der svarer til statens laveste takst. Hvis et møde aflyses, så rabatterede billetter ikke kan refunderes, refunderer landsforeningen indkøbte billetter.
Medlemmer: Mogens Jensen (landsformand), Marion Pedersen (næstformand), Aage Augustinus, Birte Fangel, Bent Jensen, Susanne Prip Madsen og Merete Riber.

Foreningen NORDENs Uddannelsesudvalg. Uddannelsesudvalgets opgave er at sikre og udbygge kontakten til nuværende og fremtidige skole- og biblioteksmedlemmer. Udvalget skal sikre, at lokalafdelingerne i højere grad involveres i Den Nordiske Biblioteksuge. Udvalget foretager en lovovervågning som sikrer, at Foreningen NORDEN kan afgive høringssvar, når der fremsættes lovforslag, som har betydning for de nordiske elementer i dansk lovgivning inden for skole- og biblioteksområdet. Udvalget skal undersøge samarbejdsmulighederne med lærerseminarierne og projekt Sprogpiloter med henblik på at kunne understøtte hinanden i at nordiske tekster og det nordisk sprog bliver et naturligt element i undervisningen. Udvalget skal følge udviklingen i nordiske lærerudvekslinger og venskabsskoleklasser og komme med forslag til hvordan området kan udbygges. Foreningen modtager et beløb fra Undervisningsministeriet og har fået i opdrag at iværksætte de forpligtelser Undervisningsministeriet har påtaget sig i forbindelse med indgåelsen af de nordiske aftaler på undervisningsområdet samt de nordiske forpligtelser, der lå og fortsat ligger i Folkeskoleloven. Arbejdet har to primære formål: dels at sikre en høj grad af udveksling af skoleklasser mellem Danmark og de andre nordiske lande for derigennem at forbedre de danske elevers kendskab til de skandinaviske sprog og nordiske forhold, dels at give lærere vejledning i nutidige pædagogiske muligheder ved undervisningen i skandinaviske sprog og nordiske forhold.

Af Helsingforsaftalen fremgår regeringsaftalerne på det nordiske kulturområde. Aftalerne om undervisningsområdet fremgår under Kulturelt Samarbejde Artikel 8: ”Undervisningen och utbildningen skall i skolorna i de nordiska länderna i lämplig omfattning innefatta undervisning om språk, kultur och allmänna samhällsförhållanden i de övriga nordiska länderna, inbegripet Färöarna, Grönland och Åland. ” I overensstemmelse hermed står der i bestemmelserne om undervisningen i folkeskolen under formålet med faget Dansk: ”at undervisningen skal give eleverne adgang til det nordiske sprog- og kulturfællesskab” Blandt kundskabs- og færdighedsområderne nævnes: ”at undervisningen skal give eleverne mulighed for at udvikle færdighed i at lytte til og læse norsk og svensk med forståelse”. Foreningen NORDEN bistår med at udfylde disse rammer. Uddannelsesudvalget har, ud over skoleopgaven, også opgaven med den nordiske biblioteksuge, de sprogopgaver, der tidligere lå i Sprogudvalget, samt det kulturelle samarbejde. Udvalget sammensættes med en person fra forretningsudvalget, en eller flere lærere, en eller flere bibliotekarer samt Foreningen NORDENs repræsentant i Dansk Sprognævn. Udvalget betjenes af landskontorets skolemedarbejder, pt. generalsekretæren.
Medlemmer: Merete Riber (formand), Lisbeth Bjørn Hansen, Bodil Porsbjerg og Marion Pedersen er tilknyttet udvalget, da hun sidder i Dansk Sprognævn, som Foreningen NORDENs repræsentant.

Foreningen NORDENs Jubilæumsudvalg. Der er nedsat et jubilæumsudvalg – men med fokus på det idepolitiske. Foreningen NORDEN bliver 100 år i 2019. Foreningen NORDEN blev startet i Danmark, Sverige og Norge 5 måneder efter afslutningen af 1. verdenskrig, som en fredsbevægelse. Foreningerne NORDEN blev to gange indstillet til Nobels Fredspris, for foreningernes arbejde for at skabe internationale relationer, der kunne modvirke krig og ufred. Vi foreslår, at vi med udgangspunkt i jubilæet markere os, som en forening, der har rødder i fortiden, men også bud på nutiden og fremtiden. Et udvalg, der suppleret med gode folk udefra, kan igangsætte en idepolitisk og fremadrettet debat, hvor vi ønsker at inddrage alle foreningens led. Enkeltmedlemmer, lokalafdelinger og kredse skal være med til at give deres bud på fremtiden. Så vil vi samle alle de gode ideer, og på 100-året fremlægge et omfattende og visionært program om fremtidens nordiske arbejde. Grundforudsætningen er allerede klar: det skal fortsat bygge på folkelighed. Et samarbejde, der er rodfæstet. Et samarbejde med bred folkelig appel. Men ud fra den forudsætning, kan alt komme i spil. Vi skal markere 100-års jubilæet kulturelt og idepolitisk. Vi skal have en fest og invitere gode venner af foreningen med til festen. Vi skal vise, at NORDEN er for alle. Kendte og ukendte, unge og gamle. Udvalget skal arbejde frem til og med 2019 og fremlagde på repræsentantskabsmødet maj 2017 en overordnet plan for forberedelsen, inddragelsen og gennemførelsen af jubilæumsaktiviteterne.
Medlemmer: Mogens Jensen (formand), Marion Pedersen, Line Barfod, Lars Barfoed, Svend Tychsen og formanden for Foreningen NORDENs Ungdom.

Udvalgenes referater ligger på foreningens hjemmeside. Praksis har været, at udvalgene kommer med sine indstillinger, der gennem publiceringen er til rådighed for landsstyrelsen, samt at udvalgsformændene kort redegør for udvalgenes arbejde på landsstyrelsesmøderne – hvis ikke landsstyrelsen specifikt vender sig mod indstillingerne, vil de derefter blive implementeret. I landsstyrelsens eget kommissorium fremgår i afsnit 7, at for de af landsstyrelsen nedsatte udvalg vedtager landsstyrelsen kommissorie og løbetid for hvert udvalg. Forretningsudvalget vedtager selv sin forretningsorden.

Forberedelse af Foreningen NORDENs 100 års jubilæum 2019

I forlængelse af rapporten til Foreningen NORDENs repræsentantskab i ultimo maj 2017 http://intra.foreningen-norden.dk/wp-content/uploads/Rapport-til-Repr%C3%A6sentantskabet-vedr%C3%B8rende-Foreningen-NORDENs-jubil%C3%A6umsforberedelse.pdf og Liste over initiativer og møder med ambassadører, der blev lavet til ambassadørfrokosten ultimo august 2017, følger hermed en status på forberedelserne.

De nordiske initiativer

1. **Politisk konference** i Landstingssalen på Christiansborg om eftermiddagen den 15. april 2019, hvor vi vil bede de nordiske statsministre om at indgå i en fremadrettet drøftelse af det nordiske samarbejde. Vi ønsker at lade drøftelsen have et centralt omdrejningspunkt, nemlig Nordens synlighed på den globale arena gennem arbejdet med FN's Verdensmål 2030.

Status: Via Foreningerne Nordens Forbund er fremsendt en ansøgning til Nordisk Ministerråd, som er udarbejdet efter landsformanden **Mogens Jensen** og undertegnede havde haft et meget positivt møde med ministerrådets generalsekretær **Dagfinn Høybråten**. Ansøgningen koncentrerer sig om det to fællesnordiske arrangementer, der begge afholdes 15. april 2019. Vi afventer svaret fra NMR, men det fremgik af samtalen med NMR's generalsekretær, at de vi tage ansvar for forberedelserne i samarbejde med os, og at konferencen ville blive afholdt som Foreningerne NORDENs jubilæumskonference i samarbejde med NMR.

2. **Nordisk gallaaften**, en stor kulturel begivenhed i DR's Koncerthuset om aftenen den 15. april 2019. Ideen er at have et ambitiøst nordisk kulturelt program. I den forbindelse har vi inviteret Hendes Majestæt Dronningen, som også er foreningen NORDEN i Danmarks protektor. Der vil ligeledes være en gruppe af særligt inviterede, herunder foreningernes ledelser, som beværtes før eller efter forestillingen. Vi arbejder på at få Danmarks Radio til at transmittere begivenheden.

Status: NMR antydede muligheden af, at NMR ville yde et bidrag til de kulturelle elementer i forbindelse med gallaaftenen. Vi har fortsat drøftelserne ned Danmarks Radio om at få gallaen transmitteret, da det er ret afgørende for såvel den økonomiske del som selve det set-up, der skal etableres mht. valg af kulturindslag. Vi har også arbejdet med at få Nordvision til at se på mulighederne for en fællesnordisk transmission, da gallaen er en fællesnordisk fejring.

Øvrige nordiske initiativer

3. **1.000.000 synger Nordisk**, hvor vi har drøftelser med kormiljøerne i Norden om at gennemføre en alsang, hvor vi vil sætte de lokale foreninger Norden og de lokale kormiljøer sammen om på samme tid i hele Norden at synge et udvalg nordiske sange som via livestreaming/transmission dirigeres af den samme dirigent fra et sted i Norden.

Status er, at vi har haft møder med Sangens Hus (Thomas Larsen Späth, Mads Bille, Stine Isaksen og Peter Frost), Spil dansk (Ricco Victor, Jørgen Thorup), Orkester Norden (Asbjørn Keiding), Visens Venner (Dorte Birch) og Århus Festuge (Rikke Øxner). Århus Festuge er kommet med et godt oplæg til et indslag under festugen 2019, Stemmer fra Norden. Der er lagt op til, at disse parter sammen med os danner en arbejdsgruppe for projektet. Der arbejdes nu ud fra, at bruge Stemmer fra Norden, som udgangspunkt for steaming/transmission, at Sangens Hus tager ansvar kontakten til kormiljøer i Norden og for udarbejdelse af pædagogiske værktøjer omkring temaet Lyden af Norden omkring sang, identitet og fællesskab og at Aarhus Festuge, Spil dansk, Sangens Hus og Visens Venner i fællesskab tager ansvar for gennemførelsen af projektet 1.000.000 synger nordisk.

4. **Spil Nordisk**, hvor folkene bag den succesfulde Spil Dansk aktivitet arbejder for, at Spil Dansk i 2019 bliver Spil Nordisk.

Status er, at Spil Dansk arbejder videre med projektet.

5. **Fællesnordisk højmesse** i Frederiksborg Slotskirke palmesøndag 2019, som er den 14. april 2019, dagen før de fællesnordiske fejringer. Ideen er, at højmessen gennemføres af præster og biskopper fra hele Norden og transmitteres af DR (som i forvejen transmitterer højmesser hver søndag).

Status: Beth Espedal og undertegnede har haft møde med direktør Mette Skougaard, som på flere punkter ville tage Norden op i 2019 i forbindelse med slottes aktiviteter (nordisk portrætkonkurrence, musikarrangementer, oplæsninger, historiedysten for folkeskolen mm.). Så snart vi har besked fra DR på, om de vil transmittere højmessen, tager vi kontakt til slotskirkens provst, Jørgen Christensen.

Nationale initiativer

6. **Skoleprojekt Norden i Skolen - og skolen i Norden**, hvor vi sætter fokus på uddannelsen i skandinaviske sprog og kulturer i folkeskolen. Vi har i Foreningen NORDEN ca. 11.000 medlemmer, hvor mange kommer fra et andet nordisk land. Disse medlemmer skal aktiveres, til gavn for undervisningen i folkeskolen. Vi drømmer om gennem fysiske møder at løfte undervisningen i nordiske sprog væk fra bøgerne og ud i virkeligheden. Eleverne vil opleve en forbedret indføring til de nordiske sprog og kulturer, gennem et samarbejde mellem skolen og vores frivillige. Vores projekt vil sætte fokus på videreuddannelse, af den gruppe undervisere i folkeskolen som efter vores mening hidtil har været glemt, rent uddannelsesmæssigt, nemlig de frivillige. Via en kort uddannelse underviser, oplæser, synger herboende nordiske borgere historier på deres modersmål, eller fortæller om deres oplevelse af forskellene landene imellem, altid under supervision af en pædagogisk uddannet fra den pågældende skole. Vi vil have fokus på, at uddanne medlemmerne, så de kan tilbyde kvalificeret støtte til undervisningen i folkeskolen samt at medlemmerne forstår vigtigheden af deres henvendelser, og hvilken forskel de kan gøre for den enkelte skole med simple midler. Målet er at alle skoler skal have besøg af en Norden ambassadør.
   Der ud over lægger det foreningen NORDEN meget på sinde, at sikre en bedre

koordinering mellem lærerne i de nordiske lande. Alle lærere skal, hvis de har lyst, tilbydes hjælp til et udvekslings ophold i et nordisk land. Vores netværk strækker sig langt, både i organisationen, men også vores lokale afdelinger, hvor mange via venskabskommuner har stærke bånd til de andre lande. Igennem disse netværk drømmer vi om at støtte lærere og give dem muligheden for at besøge skoler i et andet nordisk land, hjælpe med kontakter, bolig, eller hvad der måtte stå i vejen for at komme afsted. Det må ikke være praktiske spørgsmål der forhindrer en lærer i at søge ny viden i Norden.

Status er, at vi har afsendt en ansøgning til A. P. Møller Fonden, og afventer svar.

7. **Nordisk Litteraturuge 2019** (uge 46) arbejder vi med at få udvidet projektet til også at omfatte udveksling af nordiske forfattere i forbindelse med aktiviteterne under litteraturugen. Endvidere arbejder vi med gennemførelsen af et projekt Nordlys – den nordiske fortælling og demokratisk dannelse, hvor Foreningen NORDEN, Danmarks Biblioteksforening og Tænketanken Fremtidens Biblioteker i 2019 lancere et DemokratiFortælleKit, der gennem litteraturen og kulturen udvider børn og unges forståelse af det særlige nordiske folkestyre og styrke deres evne og lyst til at indgå i folkestyret som aktive og oplyste medborgere.

Status: vi har holdt møder med Danmarks Biblioteksforening (Michel Steen-Hansen og Lotte Hviid Dhyrbye) og Bibliotekarforbundet (Tine Segel), og der er aftalt møder, hvor vi skal have færdiggjort projekterne til ansøgning i begyndelsen af det nye år.

8. **Nordisk Filmuge** i 2019, hvor vi på Cinemateket i København åbner filmugen med et stort anlagt program, hvor der vises aktuelle/nye bidder af nordiske spillefilm over et udvalgt tema, og hvor vi får filmenes instruktører, forfattere, skuespiller mm. til at deltage og kommentere. Åbningen vil blive streamet, så den kan vises i biografer landet over. Ambitionen er, at vi viser steamingen i ca. 30 lokale biografer, hvor Foreningen NORDENs lokalafdelinger er værter. Efter åbningen vil der være mulighed for, at de lokale biografer kan vælge ud fra programmet og vise en eller flere af spillefilmene i deres helhed i løbet af ugen, og krydre filmforevisningerne med relevante side events i form af smagsprøver, udstilling af forfatterens bøger el.lign. Der vil blive udarbejdet er idekatalog, der giver relevante muligheder for hver enkelt film.

Status er, at vi har holdt møder med Det danske Filminstitut (Henrik Bo Nielsen, der også er vores ambassadør men nu afgået som direktør for DFI), Jakob Buhl Vestergaard (vicedirektør) og Pernille Schütz (afdelingschef for Cinemateket). Vi har parallelt hermed hold møder med Verdens TV/Copydan (Jacob Graff Hedebrink, administrerende direktør og Vibeke Lyngse). Det er der kommet to gode oplæg ud af (bilag 4 og bilag 5). Oplæggene skal nu samordnes, og der er indkaldt til et fællesmøde mellem DFI, Verdens TV og Foreningen NORDEN i begyndelsen af januar 2018.

9. **Lydbog om Nordens Historie**, hvor vi har haft møde med Lindhardt Ringhof' s forlagschef Lasse Korsemann Horne. De har ytret ønske om at udgive en lydbog om Nordens Historie i forbindelse med jubilæet. Bogens skal grundes i den konkrete historie, men fortælles journalistisk.

Status: Vi arbejder videre med projektet, og skal herefter være med i ansøgningsprocessen.

10. **Nordisk Vævekunstudstilling**, hvor vi har haft møder med Vævernes Hus, som gerne vil lave en nordisk vævekunstudstilling i 2019.

Status: De arbejder videre med projektet og holder os løbende orienteret.

11. **Jubilæumspublikation**, hvor der planlægges – efter den korte introducerende tekst om landsforeningens historie og betydning gennem 100 år, som udkom som indstik i Norden

Nu 3/2017 og i ekstraoplag til lokal brug – en bogudgivelse (trykt eller e-bog) om foreningens historie 1919 – 2019. hvor der også vil være et fremtidsperspektiv med.

Status: En arbejdsgruppe bestående af Svend Tychsen, Jørgen Thomsen, chef for Stadsarkivet i Odense og Foreningen NORDENs redaktør Esben Ørberg arbejder videre med projektet.

Lokale arrangementer

Flere af de landsdækkende aktiviteter bliver i deres udførelse også lokale aktiviteter, så vi bygger en bro mellem de nordiske, nationale og lokale aktiviteter. Det gælder 1.000.000 synger Nordisk, Skoleprojektet, udvidelsen af Litteraturugen, den nordiske filmuge samt Kgl. Bio og Gyldendals projekt med udstilling af nordisk litteratur med fokus på lokale boghandlere (som nævnes senere).

Lokale aktiviteter har været drøftet på Tillidsmandsdagen 2016 og 2017.
Status: Der vil nu blive udsendt et spørgeskema til lokalafdelingerne om deres planer, så vi får et samlet overblik over både de konkrete aftaler og det, der arbejdes på. Landsforeningen vil, i det omfang, der kan lade sig gøre, lave flere aftaler med landsdækkende virksomheder, som operere lokalt, eks. brugsforeninger om at sætte særlig fokus på nordisk mad i lokale butikker mmm.

Initiativer og møder med ambassadører

Mogens Jensen og undertegnede har afholdt en række møder med ambassadørerne for foreningens jubilæum. Alle har været meget positive og bud ind med nordiske aktiviteter inden for de respektives egne rammer. Dette blev gentaget på ambassadørfrokosten 22. august 2017, og vi arbejder videre med ambassadørerne, lige som der er kommet nye til. Vi har også holdt møde med **Karen Ellemann** (minister for Nordisk Samarbejde mm.), hvor vi har drøftet mulighederne for nordisk opbakning fra Nordisk Ministerråd til jubilæet i lyset af, at Foreningerne NORDEN står faddere til det officielle nordiske samarbejde, ligesom vi har drøftet mulighederne for et forhøjet statstilskud (i lighed med, når Danmark har formandskabet for Nordisk Ministerråd) i forbindelse med jubilæumsåret.

12. **Erhvervssamarbejdet i Norden**, hvor vi med **Fritz Schur** (direktør og finsk generalkonsul)
    har drøftet mulighederne for at skabe fokus på erhvervssamarbejdet i Norden med en opfølgning af vores fælles erhvervskonference i 2015 og gerne med oplæg til at etablere et mere fast netværk af nordiske erhvervsfolk. Udgangspunktet kan være, at se på Nordens muligheder i forbindelse med økonomiske kriser, hvor Norden klarede sig bedre end de flest under den seneste krise. Hvorfor, og hvad kan man gøre bedre, for at klare sig endnu bedre igennem.

13. **Det Kongelige Teater**, hvor vi med **Morten Hesseldal** (direktør for det kongelige Teater) har drøftet mulighederne for at få sat et nordisk fokus på aktiviteterne på Det kongelige Teaters scener, herunder muligheder for at Kgl. Bio i 2019 fik et nordisk indhold og Foreningen NORDEN lokalt kan spille en aktiv rolle, når der live-streames til lokale biografer.

14. **Statens Museum for Kunst,** hvor vi med Mikkel Bogh (direktør for Statens Museum for Kunst) drøftede vi mulighederne for, at få sat et nordisk fokus på aktiviteterne på Statens Museum for Kunst, herunder muligheden for at åbne et særligt afsnit med yngre nordiske kunstnere i 2019.

15. **Nationalmuseet**, hvor vi har holdt møde med den nu afgåede direktør for Nationalmuseet, **Per Kristian Madsen**. For nyligt har vi så holdt et nyt møde med den nuværende direktør **Rane Willerslev**. Her talte vi om en foredragsrække om Nordens Historie, et samarbejde med Golden Days, hvis vigtigste opgave er at formidle viden, historie og kultur. De udvikler, koordinerer og markedsfører en lang række større og mindre arrangementer, blandt andet Golden Days Festival, udstillingskoncepter, historiske markeringer, magasiner og fester. Rane Willerslev fortalte, at Nationalmuseets store satsning i 2019 vil være Grænsenedbrydning med udgangspunkt i 30-årets for Murens Fald, men som måske også kan tage grænsenedbrydning i Norden med. Ligeledes talte vi om eventuelle udstillinger på Tøjhusmuseet (der skifter navn til Krigsmuseet), events mm.

16. **Den nordiske arbejdsmarkedsmodel**, hvor vi har holdt møder med **Lizette Risgaard** (formand for LO), **Kim Simonsen** (forbundsformand HK) og **Claus Jensen** (forbundsformand Dansk Metal), som alle var meget positive, og hvor vi drøftede mulighederne for at følge op på foreningens rapport "De nordiske arbejdsmarkedsmodeller – i global konkurrence".

17. **Danmarks Radio**. Vi har holdt møder med **Maria Rørbye Rønn** (generaldirektør for DR) og **Henriette Marienlund** (mediedirektør DR), hvor vi har også drøftet muligheder for at sætte fokus på det nordiske samarbejde på hele programfladen i DR.

18. **Gyldendal**. På mødet med **Johannes Riis** (litterær direktør for Gyldendal) drøftede vi mulighederne for nordiske udgivelser i 2019 samt mulighederne for at skabe en lokal interesse for nordisk litteratur ved inddragelse af lokale boghandlere og biblioteker, hvor vi kan præsentere nordisk litteratur.

19. **Ældresagen**. **Bjarne Hastrup** (direktør for Ældresagen) vil sammen med Foreningen NORDEN se på samarbejdsmuligheder – også lokalt, med udgangspunkt i den nordiske velfærdsmodel.

PR

Efter udarbejdelsen af indstikket i Norden Nu og logo, hvori også indgår et slogan, opsætning af særlige sider på intranettet og oprettelsen af et debatforum, skal vi nu i gang med at lave et informations-kit, som kan bruge at lokalafdelingerne, indeholdende logo, udkast til pressemeddelelser, og skabeloner til plakater, annoncer mm.

Øvrige initiativer og møder

Vi har et initiativ vedrørende gennemførelsen af et nordisk ”Davos” – nemlig et Nordic Economic Forum, som kan samle ledere fra de nordiske lande og i tilknytningen hertil have nogle folkelige side events.

Vi har også haft kontakt til Roskildefestivalen, som der skal følges op på i 2018. Også kontakter til Brugsforeningerne, lokalhistorisk forening, egnsteatrene mm. vil komme i stand med henblik på af få en overordnet støtte til lokal aktivitet i jubilæumsåret.

Fonde

Vi har haft kontakter til forskellige fonde, herunder **A. P. Møllers Fond**, som vil se velvilligt på en ansøgning vedrørende en kraftig udvidelse af foreningens skolearbejde i forbindelse med jubilæet (er sendt), **Nordea Fonden**, som vil se velvilligt på ansøgninger vedrørende fremstød for nordiske film i lokale biografer samt en udvidelse af Nordisk Biblioteksuge 2019 med nordiske forfattere. Der har også været kontakt til **Nordea** (banken) i forbindelse med kulturaktiviteterne under gallaaftenen.

Flagning ved grænsen

Flagningen med de nordiske flag ved landegrænsen kom til på initiativ af politimesteren i Gråsten, Ivar Møller, der i samarbejde med Foreningen NORDEN satte institutionen i værk kort tid efter befrielsen. Foreningen NORDEN var behjælpelig med finansiering af fremskaffelse og vedligeholdelse af flagene, mens politimesteren stillede mandskabet, der skulle hejse og nedtage flagene efter det danske flagregulativ. Ordningen blev etableret ved fem grænseovergange og kørte som beskrevet frem til Schengen-aftalens ikrafttræden 25. marts 2001. Derefter påtog Sønderjyllands Amtskommune sig opgaven ”indtil videre”. I foråret 2002 meddelte amtsborgmesteren, at man ikke længere ville løfte opgaven uden kompensation for de udgifter (kørsel m.v.), som opgaven medførte. Man anså opgaven for at være national, og da man ikke blev kompenseret, blev arrangementet opsagt pr. udgangen af maj 2002. Foreningen NORDEN overtog pr. 15. juni 2002 flagningen med det danske og de nordiske flag ved de fem største grænseovergange i Sønderjylland og sikrede dermed, at flagningen kunne fortsættes efter at Sønderjyllands Amt havde meddelt, at de ikke længere ønskede at varetage opgaven. Efter en forhandling med Justitsministeren (Lene Espersen) blev vi enige med hende om, at hun gennem hendes politimyndigheder i Gråsten og Tønder stod for flag, flagstænger, vedligeholdelse og forsikringer, mens Foreningen NORDEN modtog et beløb for at varetage flagningen ved grænseovergangene i Kruså, Padborg (Oksevejen), Frøslev (motorvejen), Rudbøl og Sæd. Flagningen er gennemført også i 2017.

Tillidsmandsdag

Tillidsmandsdagen for formænd og tillidsfolk blev afholdt **LØRDAG DEN 18. NOVEMBER 2017** på Best Western i Vejle.

PROGRAM:

10.30 – 11.00	**Ankomst**
11.00 – 12.30	**Velkomst og** **Nordisk samarbejde – aktuelt om Norden nu** **v./ Mogens Jensen, landsformand** **- med efterfølgende debat**
12.30 – 13.30	**Frokost**
13.30 – 14.15	**Ny nordisk opinionsundersøgelse samt tillid i Norden** **v./ Ulf Andreasson, Seniorrådgivare/Analys och utredning Nordisk Ministerråd** **- med efterfølgende debat**
14.15 – 14.30	**Kort status på arbejdet med foreningens jubilæum** **v./ Peter Jon Larsen, generalsekretær**
14.30 – 15.00	**Cafedrøftelser om hvordan det går med jubilæets forberedelser samt profilering og medlemsrekruttering**
15.00	**Kaffen serveres mens cafegrupperne fortsætter drøftelserne**
15.30 – 16.00	**Spørgsmål og svar om foreningens arbejde lokalt, på landsplan og fællesnordisk** **v./ deltagerne – debatten styres af Marion Pedersen, næstformand**
16.00 – 16.20	**Evaluering**
16.20 – 16.30	**Afslutning**

Foreningen NORDENs skolearbejde

Foreningen NORDEN har i 2017 haft den glæde, at kunne levere en indsats i forhold til specielt folkeskoleområdet. Målet er, at bistå med at leve op til Helsingforsaftalen, som det fremgår af regeringsaftalerne på det nordiske kulturområde. Aftalerne om undervisningsområdet fremgår under Kulturelt Samarbejde Artikel 8: ”Undervisningen och utbildningen skall i skolorna i de nordiska länderna i lämplig omfattning innefatta undervisning om språk, kultur och allmänna samhällsförhållanden i de övriga nordiska länderna, inbegripet Färöarna, Grönland och Åland. ”

Målet er også, at være med til at opfylde bestemmelserne om undervisningen i folkeskolen under formålet med faget Dansk:
”at undervisningen skal give eleverne adgang til det nordiske sprog- og kulturfællesskab”
Blandt kundskabs- og færdighedsområderne nævnes:
”at undervisningen skal give eleverne mulighed for at udvikle færdighed i at lytte til og læse norsk og svensk med forståelse”.

Arbejdet har to primære formål:

- dels at sikre en høj grad af udveksling af skoleklasser mellem Danmark og de andre nordiske lande for derigennem at forbedre de danske elevers kendskab til de skandinaviske sprog og nordiske forhold

- dels at give lærere vejledning i nutidige pædagogiske muligheder ved undervisningen i skandinaviske sprog og nordiske forhold.

www.nordeniskolen.org er vores skolehjemmeside for lærere og elever. Hjemmesiden er under stadig udvikling, og udviklingen sker i et snævert samarbejde med skolekonsulenterne i de øvrige nordiske foreninger. Foreningen NORDEN spiller en vigtig rolle som et naturligt kontaktled mellem skole og samfund, både lokalt og på nordisk plan. Norden i Skolen har vundet de nordiske sprognævns (Sprogkampagnens) pris om at udvikle et koncept, der kan bidrage til at styrke nabosprogsforståelsen i fremtiden, hvilket vi er stolte af.

Hjemmeside fokuserer i øjeblikket på:

- Ideerne bag venskabsklasser og brevveksling, der allerede i mange år har eksisteret mellem skoleklasser på tværs af Norden. Denne pædagogisk virkningsfulde tradition videreføres nu med moderne teknologi. Der vil være mulighed for at skabe kontakt til en nordisk venskabsklasse eller venskabsskole. Siden tilbyder endvidere en solid platform for kommunikation mellem nordiske klasser.
- Inspiration til undervisning i nabosprogene svensk og norsk. Bl.a. præsenteres film (pt. 35), tekster (pt. 417), spil (pt. 4) og opgaver (pt. 2058).

Læringsportalen består af to hovedområder ´Sprog og Kultur´ og ´Klima & Natur´, hvormed der er åbnet op for, at også natur- og samfundsfagene kan være med til at styrke den nordiske dimension i undervisningen. Der er i dag over 15.000 lærere i Norden, som har oprettet en profil på Norden i Skolen.

Det er vores ambition, at hjemmesiden løbende vil blive opdateret med flere forslag til nordiske undervisningsforløb inden for de forskellige fag – og vi håber på, at mange lærere vil få glæde af siden, og at lærere vil dele ud af deres egne erfaringer med undervisning i nordiske sprog eller nordiske temaer i det hele taget.

Øresundsmiljøskole - Grøn skole

Øresundsmiljøskolen, der er et samarbejdsprojekt mellem Foreningen NORDEN og Københavns kommune tilbyder undervisning til børn og unge i byens skoler og daginstitutioner. Med udgangspunkt i Københavns Havn undervises der inden for temaerne: havet som levested, havet som ressource samt havnens samfundsmæssige og miljømæssige udvikling. Gennem praktiske aktiviteter får eleverne unikke muligheder for at lære på en sjov og anderledes måde. Aktiviteterne er undersøgende og eksperimenterende og eleverne kan fordybe sig i Øresunds miljø, natur og kulturhistoriske betydning og få en forståelse for, hvad beliggenheden ved Øresund har betydet for København, både nu og igennem tiden. Eleverne deltager i miljøovervågningen, registrerer miljøkonsekvenser og kommer med egne løsningsmuligheder. Undervisningen på Øresundsmiljøskolen styrker elevernes STEM kompetencer, når der indsamles og analyseres data om fiskebestanden og vandkvaliteten, og den inddragende undervisning giver medejerskab til havnens bæredygtige udvikling og giver eleverne kompetencer til at løse fremtidige miljøudfordringer i regionen.
Det gamle krudtdepot på Carls Bastion i Københavns Havn danner et unikt udgangspunkt for Øresundsmiljøskolens formidling. Bastionen er indrettet med akvarier, følebassiner og specialudstyr til prøvetagning i havet. Miljøskolens båd fungerer som flydende laboratorium, hvorfra eleverne tager prøver og registrerer miljøet i havnen og Øresund.

PARTNERSKABSAFTALE MELLEM ØRESUNDSMILJØSKOLEN OG LANGELINIESKOLEN

I sommeren 2017 indgik Øresundsmiljøskolen en toårig partnerskabsaftale med Langelinieskolen. Partnerskabet omfatter faglærere og elever på skolens 4. årgang og deres undervisning i natur/teknologi de næste to år. Den overordnede rammer for samarbejdet er FN's verdensmål 14 "Livet i havet", hvor havets biodiversitet og bevaring er i centrum. Samarbejdet giver Øresundsmiljøskolen mulighed for at afprøve og videreudvikle det materiale, der ligger på Øresundsmiljøskolen nye filmkanal på YouTube.
Planen er at udvikle en platform med filmklip, som kan sikre optimal mulighed for forberedelse og efterbehandling i forbindelse med besøg på miljøskolen eller til at kvalificere undervisningen på hjemskolen. En elektronisk formidlingsplatform skaber grobund for endnu mere kvalificeret og effektiv undervisning og en efterspurgt faglig support til skolerne.
De første erfaringer med at bruge filmklip og videomateriale, som eleverne kan bruge på hjemskolen er yderst positive og har resulteret i at elever og lærere er yderst velforberedte og motiverede og at elever på 4. årgang ubesværet benytter relevante fagord og begreber.
Denne måde at arbejde på veksler mellem besøg på Øresundsmiljøskolen og på hjemskolen. Igennem de konkrete aktiviteter udvikler eleverne sig til haveksperter og opnår et indgående kendskabet til de dyr og planter, der lever i vandet Eleverne kommer med på en virtuel sejltur på Øresund i den koldeste tid og indsamler sjældne og eksotiske dyr på det dybe, salte vand ved Hven. De indsamlede dyr danner efterfølgende udgangspunkt for undersøgelse og dissektion på hjemskolen. Til foråret skal eleverne så selv ud på Øresundsmiljøskolen og prøve den praktiske

metode med at indsamle, håndtere og artsbestemme dyr. Ved at veksle mellem aktiviteter på denne måde, skabes der en nøje sammenhængskraft mellem undervisning på hjemskolen og i det eksterne læringsmiljø og mellem teori og praksis.
Skolens faglærere har udtrykt begejstring for metoden og byder de nye tilbud velkommen. Lærerne har fremhævet, at mediet er ekstremt effektivt til at forberede og motivere eleverne. Lærerne tilkendegiver også at filmmediet giver stor mulighed for at arbejde med progression og til at differentiere undervisningen.

BESØGENDE I 2017	
Børn	8.943
Voksne	649
Offentlige arrangementer	1.966
Øvrige	600

INDDRAGELSE AF LÆRERE OG PÆDAGOGER FRA SPECIALSKOLERNE I NATURFAGSFORMIDLINGEN.

Efterspørgslen på naturfaglig undervisning målrettet specialskoler er stor. Derfor har Øresundsmiljøskolen i 2017 iværksat et tæt samarbejde med flere specialskoler om at tilrettelægge naturfaglige aktiviteter målrettet de forskellige elevgrupper på de enkelte specialskoler.
Kompetencecenter for specialområdet; Frejaskolen, er en af de specialskoler, der har henvendt sig for at få praksisnær support i forhold til at løfte undervisningen inden for naturfag. Det kan være svært at imødekomme de særlige behov, specialskoleeleverne har, i den almindelige undervisning på natur– og miljøskolerne.
Blandt ønskerne fra specialskolerne er eksempelvis specialskoleelevers behov for at forberede sig på et besøg, ikke kun i forhold til det faglige indhold, men også på mødet med nye mennesker og undervisningssituationer.
Skolerne nævner desuden elevernes problemer med stedbundenhed, da mange specialskoleelever er for skrøbelige til at kunne bruge offentlig transport til besøgsstedet og nogle har desuden behov for at blive inden for skolens rammer. Øresundsmiljøskolen begyndte derfor i 2017 en udviklingsproces, hvor miljøskolen og aktiviteterne flytter ud på hjemskolen. Det er en tilgang der muliggør den klassiske hands-on formidling for de børn, som er stedbundne til deres skole. Samtidig kommer de udkørende aktiviteter til at fungere som forberedelse til et senere besøg på Øresundsmiljøskolen, når eleverne er trygge ved underviserne og typen af aktiviteter.
Den nye type tilbud er testet af med Fensmarkskolen i slutningen af 2017. Det har været en stor succes! Alle tilbagemeldinger har været positive og giver udtryk for, at Øresundsmiljøskolen rammer en børnegruppe, der ikke har haft de samme muligheder for at tage ud som elever fra normalområdet.

Norden i Skolen - idekatalog

Norden i Skolen er et idekatalog, som Foreningen NORDEN har udarbejdet, og som distribueres til folkeskolerne rundt om i landet af vores lokalafdelinger. Kataloget har til hensigt at informere og give et aktuelt billede af hvor vigtigt det er at inddrage det nordiske i undervisningen. Som vi ser det bør den nye folkeskolereform give øgede muligheder for at styrke undervisningen om Norden og i nordiske sprog fremover. Situationen er jo ret enkel, uden en aktuel og gerne spændende

undervisning om Norden og i nordiske sprog, vil forståelsen for Norden blive tilsvarende mindre blandt de næste generationer.

Foreningen NORDEN har næsten 100 lokalafdelinger over hele landet. I hver afdeling er der mennesker med pædagogiske erfaringer og medlemmer, der kommer fra et af de andre nordiske lande, og derfor har enten norsk eller svensk som modersmål. Det er jo oplagt, at invitere ham/hende hen på skolen (eller at man prøver at invitere sig selv) og fortælle om sit hjemland eller læse en god historie på svensk eller norsk.

Morgengry

Foreningen NORDEN gennemførte også 'Morgengry' som en del af Nordisk Biblioteksuge, hvor skolerne i hele Norden inviteres til at deltage i højtlæsning for børn og unge. I 2017 gennemførtes arrangementet mandag den 11. november med udgangspunkt i Mauri Kunnas bog Skatteøen. Flere hundrede danske skoler og biblioteker deltog i 2017.

Nordisk forfatterbesøg 2017

I Danmark var vi så heldige at have besøg af Malin Klingenberg. Hun besøgte skoler i og omkring Århus i uge 38. Området var nøje valgt da det i år er Århus der er Europæisk kulturhovedstad, hvilket vi valgte at støtte op omkring.

Malin Klingenberg er en finsk forfatter som var nomineret til Nordisk Råds børne- og ungdomslitteraturpris 2015 og vandt Runeberg Junior prisen 2017 i Finland.

Hun har skrevet flere bøger blandt andet *Alberte Ensten og opfinderkongen*, som hun blev nomineret til nordisk børne og ungdomslitteraturpris i 2015. Bogen handler om Alberte der er er en helt almindelig pige i en helt ualmindelig familie. Hendes skøre opfindermor gør det ikke altid lige nemt at være Alberte. Hun har det sådan set fint i skolen, er dygtig og afholdt. Men hun gør ikke meget væsen af sig. Et par store briller og et par glimtende sæt togskinner på tænderne vender op og ned på Albertes liv – men Alberte er modig og beslutter sig for at vende op og ned på sit liv.

Turné

Mandag d. 18. september: Næshøjskolen
4, 5 og 6 årgang med i alt 186 elever i alderen 10-13 år.
Om aftenen Sprogcafé

Tirsdag d. 19. september: Solbjergskolen
7 og 8 årgang med i alt 57 elever i alderen 14-15 år.

Onsdag d. 20. september
"Den nordiske skoledag" Godsbanen i Århus. Onsdag kl. 8:45 – 15
Elever I alt ca. 100

Torsdag d. 21. september: Engdalskolen
4 og 5 årgang med I alt ca. 100 elever i alderen 10-11 år.

Planlægning af besøgene

Projektleder for Nordjobb stod for arrangementet i tæt samarbejde med Foreningen NORDENs lokale afdeling fra Århus, der var meget behjælpelig med kontakter til skoler og det praktiske omkring besøget. Arne Nielsen, der tidligere har været viceskoledirektør i Århus, var tovholder fra den lokale forening og var ansvarlig for deres transport af Malin.
Samarbejdet fungerede særdeles tilfredsstillende og viser styrken i det nordiske samarbejde og det frivillige foreningsliv i Danmark. Gennem den lokale forenings netværk gik arbejdet med at finde skoler nemt, de kunne via det stærke netværk, lokale kendskab og frivillige arbejde hjælpe med hele processen.

Besøget af Malin var en stor succes. Både forening og skoler var meget begejstrede. Skolebesøgene var en succes, hvor eleverne fik hilst på en "ægte" forfatter som tilmed snakkede svensk. Det greb eleverne godt an og var ikke bange for at møde Malin med deres egne spørgsmål og ud fra deres forståelse. Det styrker elevernes egen sprogforståelse at for fortalt på svensk i stedet for at læse om det i bøgerne.

Vores tilbagemeldinger fra skolerne var meget positive. De oplevede at Malin var velforberedt og aktuel for børnene. Flere skoler udtrykte begejstret at de meget gerne vil tage imod lignende besøg en anden gang, eller andre tilbud fra det nordiske samarbejde.
En af skolerne beskriver kort deres besøg følgende:
Hvor var det et fint besøg, vi havde af Malin Klingenberg. Hun var bare så velforberedt og børnene var meget forundrede over, hvor meget de kunne forstå. Hils hende gerne og sig tak for besøget, det var en fornøjelse.
Vi kunne godt være interesseret i, at få besøg fra Foreningen Norden en anden gang 😊

Resultat

Skolerne, lærerne og eleverne blev gennem tilbuddet om besøget opmærksom på deres forpligtelse til at gøre sig bekendt med skandinaviske sprog, nordisk litteratur og nordiske forhold. Også på længere sigt vil det have en positiv indflydelse på deres opmærksomhed på dette felt – især da det lykkedes at komme så bredt ud med aktiviteten, som tilfældet var – med så vellykkede besøg.

Organisation

Foreningens skolearbejde er fortsat organiseret på følgende måde for optimalt at kunne leve op til Helsingfors aftalen og skolelovens intentioner om det nordiske islæt:

Foreningens landsstyrelse har nedsat et Uddannelsesudvalg, ligesom der i forbindelse med landsforeningens skolearbejde er en person til rådighed, der varetager skoleområdet herunder varetage den omfattende telefoniske rådgivning og vejledning af skolemedlemmer og andre lærere, etableringen af brevveksling mellem nordiske skoleklasser, administrationen af udvekslingsrejsemidlerne fra Undervisningsministeriet, herunder tilskudsmidler til islandske højskoleelever, information om øvrige støttemuligheder, tæt samarbejde og koordination med NORDEN-foreningernes skolekonsulenter i Norge, Sverige, Island og Finland, udlån af undervisningsmaterialer til skolemedlemmer, tilrettelæggelse af den danske del af Nordisk Biblioteksuge og Morgengry-arrangementer på tilmeldte skoler/skolebiblioteker, markedsføring af de nordiske sommer- eller ferielejre, samarbejde med andre nordiske fonde, der yder støtte til

skolerejser, samt være sekretær for og tilrettelægger af møderne i foreningens Uddannelsesudvalg og foretage servicering af udvalgets medlemmer og af foreningens medlemmer i skoleanliggender m.m.

Foreningen NORDEN arbejder fortsat på at finde midler til at gennemføre et projekt for fremtidens skolearbejde, som blev formuleret i 2017:

Foreningen NORDEN har de seneste år haft et stort fokus på skoleområdet, hvor vi via vores fællesnordiske hjemmeside www.nordeniskolen.org løbende har udviklet materiale til lærerne, som de frit har kunnet benytte i deres undervisning. Vi har indtil videre arbejdet ud fra to primære formål:

- Dels at sikre en høj grad af udveksling af skoleklasser mellem Danmark og de andre nordiske lande for derigennem at forbedre de danske elevers kendskab til de skandinaviske sprog og nordiske forhold
- Dels at give lærerne vejledning i nutidige pædagogiske muligheder ved undervisningen i skandinaviske sprog og nordiske forhold.

I Foreningen NORDEN vil vi nu gerne have mulighed for at løfte opgaven yderligere og vi arbejder på at udforme nye og moderne pædagogiske virkemidler, således at vi kan få det nordiske yderligere implementeret i elevernes varierede skoledag, sådan som det også er hensigten i den fællesnordiske aftale på undervisningsområdet om særligt fokus på undervisningen i skandinaviske sprog og nordiske forhold.

I vores udarbejdelse har det været vigtigt for os at ideerne stemmer overens med henblik på de givne læringskrav således at:

- Tilbuddene understøtter den normale undervisning
- Tilbuddene passer til fagets læringsmål, således at kompetenceområderne bliver overholdt
- Tilbuddene er noget lærerne og eleverne efterspørger og finder attraktive.

Dette betyder at vores ideer tager udgangspunkt i at læring og leg kombineres - gerne i en tværfaglig kontekst - således at eleverne får mulighed for at lære sprog på alternative måder.

Mål

Foreningen NORDEN har i forlængelse af folkeskolereformen og Den åbne Skole store ambitioner om at koble vores foreningsvirksomhed sammen med folkeskolens arbejde. Vores ønske er, i forbindelse med foreningens 100 års jubilæum i 2019, at sætte et særligt fokus på dette område. Skolearbejdet har en lang tradition i foreningen, og opprioriteringen medførte også, at vores ønske var at blive samlokaliseret med Danmarks Lærerforening, da vi stod over for at skulle flytte for et par år siden, og det mål blev opfyldt.

Med den nye folkeskolereform bliver vi introduceret til begreberne understøttende undervisning, inklusion og den åbne skole. Undervisningen bliver derfor i højere grad anvendelsesorienteret, da eleverne får muligheden for at skabe en sammenhæng mellem teori og samfund, og det er netop her, Foreningen NORDENs arbejde og fokus kommer i spil.

Målet skal være, at bistå folkeskolerne med at leve op til Helsingforsaftalen, som er de nordiske regeringers aftale på det nordiske kulturområde, hvor der under Kulturelt Samarbejde i Artikel 8 står: ”Undervisningen och utbildningen skall i skolorna i de nordiska länderna i lämplig omfattning innefatta undervisning om språk, kultur och allmänna samhällsförhållanden i de övriga nordiska länderna, inbegripet Färöarna, Grönland och Åland. ”

Målet er også, at være med til at opfylde bestemmelserne om undervisningen i folkeskolen under formålet med faget Dansk:
”at undervisningen skal give eleverne adgang til det nordiske sprog- og kulturfællesskab”
Blandt kundskabs- og færdighedsområderne nævnes:
”at undervisningen skal give eleverne mulighed for at udvikle færdighed i at lytte til og læse norsk og svensk med forståelse”.

I Foreningen NORDEN og hos flere forskere er det opfattelsen og erfaringen, at den bedste sprogtilegnelse sker gennem relevante og spændende fortællinger, eller ved praktisk at handle og bruge sproget. I forbindelse med Foreningen NORDENs 100 års jubilæum i 2019 ønsker vi derfor at sætte fokus på uddannelsen i nordiske sprog og kulturer i folkeskolen. Vi vil gennem en tredelt indsats styrke både indsatsen for eleverne, lærerne og de lærerstuderende.

I skolen og på uddannelsesinstitutionerne vil eleverne opleve en forbedret indføring til de nordiske sprog og kulturer. Sprog læres også gennem oplevelser, og derfor skal samarbejdet mellem skolen og herboende nordiske frivillige styrkes. Frivillige nordiske oplæsere/foredragsholdere der via en kort uddannelse underviser eller oplæser historier på deres modersmål, eller fortæller om deres oplevelse af forskellene landene imellem. Dette underbygges med en IT-platform udviklet på tværs af lande og kunstnere i Norden som sigter på et kulturelt og sprogligt møde mellem landenes unge skoleelever.

I Danmark findes der over hele landet Naturskoler, der allerede i dag støtter undervisningen i Naturfag i hele skolen. Dette arbejde ønsker vi at kæde sammen i et projekt, hvor vi forsøger at sætte fokus på miljøet i Norden. Forsøget kædes sammen med Miljøskolerne i henholdsvis Norge og Sverige for derved at give eleverne en nordisk dimension og en oplevelse af det fælles ansvar, vi på tværs af landegrænser har for miljøets tilstand. Foreningen NORDEN driver i samarbejde med Københavns Kommune i forvejen Øresundsmiljøskolen på Refshaleøen, og har derfor en del erfaringer herfra.

Mulighederne for oplevelser og samarbejde på tværs af landegrænser er styrket med den nye folkeskolereform. Gennem workshops for landets lærere og lektorer skal de rustes til at finde og opsøge nordiske samarbejder både mellem elever og lærere.

De lærerstuderende skal have muligheden for en dannende studierejse i et nordisk land. En udveksling af klasser, der rejser til Norge eller Sverige for at se og opleve, hvordan den nordiske kultur spiller ind i uddannelsen af lærere i de andre nordiske lande. Dette vil styrke forståelsen af det danske skolesystem og øger den enkeltes studerendes viden om de nordiske lande. De positive oplevelser man får i sin studietid er med til at forme, hvem man er som lærer.

Behov og formål

Folkeskolereformen giver skolerne unikke muligheder for, igennem understøttende undervisning og tanken om den åbne folkeskole, at opsøge hjælp og støtte til de dele af undervisningen, der kan være svære. Undervisningen i de nordiske sprog og udviklingen af kompetencer til at lytte og forstå norsk og svensk kan være omfangsrigt for den enkelte dansklærer.

Vi vil derfor udnytte de muligheder den åbne skole giver og hjælpe lærerne med at opkvalificerer planlægningen og undervisningen i nordiske sprog og kulturer. Dette skal ske via uddannelsen af nordiske ambassadører, udarbejdelsen af en relevant IT-platform samt samarbejdet mellem miljøskolerne i Norden, hvor eleverne vil opleve at være en del af et større nordisk forsøg på tværs af de nordiske lande.

Traditionen om dannelse er stærkt forankret i den danske folkeskole, og hver lærer vil med omsorg de bedste intentioner forsøge at hjælpe hver enkelt elev så meget de kan. Noget af det elever lærer mest af som mennesker er tiden væk fra deres forældre, hvor de på egne ben skal lære at klare sig selv, dette understøttes i et nordisk samarbejde med efterfølgende udveksling/besøg landene imellem. Den nye reform, arbejdstiden og en presset økonomi gør det desværre svært for lærerne at overskue, hvor man skal starte og slutte i et sådant arbejde. Vi vil derfor med vores workshops hjælpe og understøtte de lærere, der ønsker at udforske de nordiske muligheder, og vejlede og guide dem i hvor de bedst kan sætte ind for at rejse penge, tid og samarbejdspartnere til sådanne projekter.

Unge er i dag meget berejste og forstår ikke altid betydningen af det nordiske samarbejde. Vi vil derfor støtte landets læreruddannelser i deres dannelse af de unge lærerstuderende. De skal forstå vigtigheden af det nordiske fællesskab og hvilken betydning den nordiske kultur og historie har for den danske folkeskole. Dette understøttes via udveksling af undervisere og studerende mellem de nordiske lande.

Aktiviteter

Vores frivillige medlemmer i Foreningen NORDEN, der enten har direkte eller indirekte kommer fra et andet nordisk land, kan uddannes til ambassadører, men skal klædes på til at kunne levere en spændende og relevant undervisning i netop deres (oprindelige) lands kultur, historie eller sprog. Foreningen NORDEN tæller i dag næsten hundrede lokalafdelinger, hvor minimum en fra hver afdeling skal uddannes til at kunne hjælpe skolerne i deres lokale område.

Dette gøres ved et weekendskursus, hvor de frivillige via en række workshops kan forberede sig på folkeskolens behov. De frivillige skal hjælpes til på eget initiativ at kunne støtte lærerne i skolen, til at kunne udvælge relevante fortællinger, historier eller lignende og derved støtte undervisningen i skolen. Dette skal bygges op i foråret 2018, hvor de første frivillige skal på kursus i efteråret - således at de er klar til at hjælpe skolerne i foråret 2019. Kursus rækken afsluttes i foråret 2019 så alle kommuner kan have en frivillig lokal NORDEN ambassadør klar til skoleåret 2019/2020.

De frivillige skal ydermere præsenteres for nogle af de undervisningshjælpemidler der allerede i dag ligger tilgængeligt for lærerne, det værende med et hovedfokus på www.nordeniskolen.org. Her kommer den nye IT-platform også til at ligge. Den bliver til i et samarbejde mellem den norske animator, forfatter **Inga H. Sætre**, og den svensk forfatter **Hanna Gustavsson** (begge har været indstillet til Nordisk Råds børne- og ungdomslitteraturpris) og Animationsskolen i Viborg. Disse er

valgt for at give platformen en nordisk dimension, hvor en dansk, norsk og svensk repræsentant kan give deres input til udformningen af platformen, og for at sikre at den bliver aktuel og sproglig relevant for de unge i skolen.

Workshops for lærerne og lektorerne i landet skal laves i et samarbejde med lokalafdelingerne af Foreningen NORDEN, der kan bidrage med kontakter for den aktuelle kommune, samt et lokalkendskab, der gør et nordisk samarbejde relevant for netop den kommune, hvor workshoppen afholdes. Alle kommuner skal tilbydes en workshop, hvor lærere med nordisk/international interesse kan hjælpes og uddannes til selv at kunne finde og tage kontakten til samarbejdsskoler, men også hjælpes på vej med at søge nogle af de midler, der er til rådighed for nordiske samarbejder og dannelsesrejser. Workshopperne skal maksimalt have en længde af en eftermiddag, så de ikke optager for meget af lærernes tid, og så det virker overskueligt for lærere og ledere at afsætte deres tid til.
På første år af læreruddannelsen støttes de unges dannelse gennem almindelig undervisning. Denne undervisning kan bindes sammen og løftes til et højere niveau gennem støtte til en dannende nordisk udveksling. En rejse til en nordisk uddannelsesinstitution hvor de unge kan opleve nordisk kultur og ikke mindst nordisk skoletradition på nærmeste hold.
En praktisk indgang til uddannelse i nordisk sprog og kultur gør forståelsen og nødvendigheden af sproget mere aktuelt. Derfor er det nærliggende at udnytte miljøskolen i København, der er sammenlignelig med Miljøskoler i både Norge og Sverige. Her laves på tværs af landene forsøg, hvor resultaterne udveksles og sammenlignes. Miljøskolerne skal fungere som forløber for resten af landets naturskoler, der efterfølgende kan indgå i samme forsøgsrække og opkvalificerer både forsøget og rækkevidden af sprogundervisningen.

Inddragelse af relevante interessenter

I det forberedende arbejde til denne ansøgning har projektet været drøftet med forskellige interessenter.
Projektet er præsenteret og udarbejdet af en nyansat folkeskolelærer ved Foreningen NORDEN. Der ud over er projektet drøftet med undervisere ved læreruddannelsen i Ålborg, som har givet deres input til projektet.

Målsætning

Generelt ønsker Foreningen NORDEN at hjælpe til med at opfylde Helsingforsaftalens mål om at ”forbedre de danske elevers kendskab til de skandinaviske sprog og nordiske forhold” gennem et moderne erfaringspædagogisk læringssyn.

Foreningen NORDEN ønsker derfor at udnytte mulighederne i den åbne skole som folkeskolereformen lægger op til, og støtte den enkelte lærer med at forbedre undervisningen i faget Dansk og understøtte målene for faget:

”at undervisningen skal give eleverne adgang til det nordiske sprog- og kulturfællesskab”

”at undervisningen skal give eleverne mulighed for at udvikle færdighed i at lytte til og læse norsk og svensk med forståelse”.

Dette skal ske ved at:

- uddanne minimum en Norden ambassadør pr. kommune til støtte, vejledning og ikke mindst spændende undervisning i folkeskolen
- alle skoler i Danmark skal have besøg af en Norden ambassadør, der kan hjælpe den enkelte skole
- skabe en IT-platform for et fremtidigt sprogligt og kulturelt møde mellem elever på tværs af de nordiske lande
- der tilbydes workshops i alle landets kommuner, hvor lærerne tilbydes støtte og vejledning i forhold til aktuelt undervisningsmateriale, samt de muligheder der allerede ligger i forhold til et nordisk samarbejde på tværs af skoler, og eventuelle dannende skolerejser for landets elever
- udviklingen i skolerne starter ved lærerne, og derfor skal det nordiske fokus på læreruddannelserne styrkes. I det alment dannende fag på læreruddannelsen skal eleverne have mulighed for en dannende studierejse til en uddannelsesinstitution i et andet nordisk land, gerne som udveksling hvor klasserne bytter hverdag
- skabe et øget samarbejde mellem uddannelsesinstitutioner de nordiske lande imellem, udveksling af lektorer og andre undervisere sikre en spændende og aktuel pædagogisk dimension til uddannelsen
- oprette en database med miljø relevante observationer på forskellige sprog
- støtte en varieret og virkelighedsnær undervisning i relevante rammer på først miljøskolen og senere naturskolerne i landet
- etablere en samarbejdsplatform for miljøskolerne i de nordiske lande

Tiltag i Projektet

Grundstammen i de dansk, norsk og svensk er nært beslægtet og kan derfor med en relativ lille indsats let tilegnes især for børns og unges vedkommende. Vi vil derfor gerne i Foreningen NORDEN styrke den obligatoriske undervisning i disse sprog, lige som vi via den åbne skole vil opkvalificere den understøttende undervisning som vi i Foreningen NORDEN ønsker at bakke op om. Vores foreningsnetværk kan støtte et lokalt samarbejde på skolerne, og vi kan som forening bidrage positivt til samarbejdet ved, at hjælpe til med lokale personligheders besøg på skolerne og lade dem fortælle om deres nordiske erfaringer. Man kan invitere kunsthåndværkeren som kan vise og fortælle om sin kunst, en historiker som brænder for et bestemt emne, en forfatter der fortæller om sine bøger, en præst som genfortæller og fortolker en nordisk bog eller film, en rejsende person der fortæller og måske viser billeder fra en nordisk rejse, en virksomhed, der har samhandel med et andet nordisk land, en journalist som brænder for Norden, en musiker som vil give os en musikalsk oplevelse, eller en lokal professionel fodbold- eller håndboldspiller, der er hentet hertil fra et andet nordisk land for at give den lokale klub muligheden for fortsat at blande sig i toppen. Der er næsten ubegrænsede muligheder. Men primært vil vi - med fagligt veluddannede ambassadører, der via oplæg og relevante historier - hjælpe den enkelte lærer med undervisningen i de nordiske sprog.

Uddannelse af frivillige

I Foreningen NORDEN har vi næsten hundrede lokalforeninger og hver enkelt har herboende nordiske medlemmer, mange med pædagogiske erfaringer, nordmænd, svenskere eller andre der har valgt at bosætte sig i Danmark. Denne ressource skal mobiliseres så vi kan styrke arbejdet med Nordens sprog og kultur i skolen.

Vores tanker har været, at det nordiske samarbejde skal vokse sig stort nedefra – gennem det menneskelige møde: kendskab giver venskab. Det er vores mål at kunne knytte en uddannet frivillig, eller ambassadør, til en kommune og derved skabe kontakt til skoler og uddannelsesinstitutioner.

Ambassadøren kan gennem sit eget sprog og fortællinger styrke elevernes adgang til det nordiske sprog og kulturfællesskab, samt lette og opkvalificere denne del af undervisningen for den enkelte skole. Samtidigt kan ambassadøren hjælpe og støtte skolen med eksisterende undervisningsmaterialer og erfaringer, som ambassadøren kan vejlede omkring.

Den nye folkeskolereform giver øgede muligheder for at styrke undervisningen om Norden og i nordiske sprog. Situationen er enkel og indsatsen nødvendig. Uden en aktuel og gerne spændende undervisning om Norden og nordiske sprog, vil forståelsen for Norden blive tilsvarende mindre blandt de næste generationer.

Projektet starter med en research af lokalområdernes ressourcer, en kortlægning af de mennesker der kunne være relevante for projektet. Der skal derefter i løbet af 2018 laves workshops og kurser for de interesserede, hvor de kan få inspiration og erfaringer med foredrag og undervisning. De skal klædes på til mødet med eleverne og de studerende på landets skoler. Disse kurser skal opkvalificere de gode historier og menneskene der stiller sig til rådighed skal kunne udveksle viden og kende de muligheder der allerede er tilstede for skolerne i dag, hjemmesider, undervisningsmateriale mm.

De frivillige skal desuden præsenteres for den nyt IT-platform som præsenteres senere i ansøgningen.

Alt dette skal styrke de frivilliges muligheder for at styrke undervisningen i de nordiske sprog - og kulturfællesskaber i Folkeskolen og på landets læreruddannelser.

Uddannelsen af de frivillige skal ske via fire kurser fordelt med to i efteråret 2018 og to i foråret 2019. Disse kurser har en varighed på hver to dage fra lørdag til søndag, hvor de frivillige vil blive præsenteret for vigtigheden at nordisk kultur og sprogforståelse og den forskel de kan gøre i samarbejdet med skolen og den enkelte lærer. De vil derudover blive præsenteret for hvilke erfaringer, der allerede i dag er fra tidligere foredragsholdere. Hvilke spørgsmål møder man ofte? Hvor lange historier vil eleverne høre på de forskellige klassetrin? Hvilke historier finder eleverne interessante? osv. Det er her vigtigt at de frivillige har muligheden for selv at arbejde med egne historier. Mulighed for i mindre grupper at fortælle en historie, læse noget op eller præsentere en sang på deres oprindelige sprog. Dette skal ruste dem til, at tage fortællingerne med ud i skolen. De skal desuden rustes med viden om hvordan skolerne selv kan arbejde videre. De skal præsenteres for den nye IT-platform hvor unge relativt let kan blive nye nordiske forfattere, eller filmmagere. Hvordan de med deres eget sprog kan fortælle deres egne historier og videreformidle

dem på både dansk og andre sprog. Denne viden kan ambassadørerne så tage med videre ud i skolen, og enten præsentere for lærerne eller undervise eleverne i det.

Kurser for landets lærere

Som opfølgning på samarbejdet med Foreningen NORDENs ambassadører skal landets lærere og lektorer tilbydes workshops, hvor de har mulighed for at undersøge mulighederne for deres videre nordiske arbejde.

Workshoppen skal være todelt hvor første afsnit handler om de muligheder der allerede findes i dag, som vi ønsker at udbrede kendskabet til. Disse workshops skal både være rettet mod de lærere der søger et styrket nordisk samarbejde. Det kan være dansklæreren, der vil styrke undervisningen i det nordiske sprog, samfundsfags- og historielæreren, der vil undervise i Nordens betydning for det danske samfund eller klasselæreren, der vil give sine elever unikke oplevelser gennem samarbejde og udveksling med en klasse fra et andet nordisk land.

Første del af workshoppen skal være rettet mod den daglige undervisning og derfor indeholde en indførsel i bl.a. www.nordeniskolen.org, og mulighederne for at finde undervisningsmateriale, herunder særligt fokus på den nye IT-platform, hvor mulighederne for et sprogligt møde er til stede online på en ny og spændende måde.

Anden del skal være mere specifikt på samarbejdet mellem skoler og uddannelsesinstitutioner i Norden. Mange kommuner har i dag venskabsbyer på tværs af de nordiske lande, hvor der ligger mange muligheder for hjælp og samarbejde. Denne del tager udgangspunkt hvor den enkelte lærer er. Nogle har behov for at finde samarbejdspartnere andre mangler midler til udveksling. Denne del har fokus på at rådgive lærere om hvordan de bedst kommer videre fra deres udgangspunkt. Mange finder det uoverskueligt, hvor man skal begynde og hvad man skal gøre, og måske om muligheden overhovedet er der, for at finde støtte. Denne workshop skal derfor ruste lærerne frem mod at kunne finde og søge midlerne til udveksling, til uforglemmelige oplevelser for deres elever og en styrkelse af deres nordiske kulturforståelse, samt en øget indsats for det nordiske sprog i skolen.
Disse workshops skal være klar i foråret 2019 hvor lærer kan komme på kursus og derefter kan indarbejde arbejdet i deres årsplan for undervisningsåret 2019/20.

Øget Nordisk fokus for de lærerstuderende.

Det skal være lettere for uddannelsesinstitutionerne at udveksle undervisere, således at den nyeste pædagogiske forskning fra Norge og Sverige kan præsenteres lokalt på de forskellige uddannelsesinstitutioner. En dansk lektor skal kunne ”bytte” liv med en norsk, eller svensk. Varetage deres undervisning, bo lokalt og opleve sproget og kulturen på nærmeste hold. Det vil både opkvalificere lektoren, men også undervisningen for de studerende. Foreningen NORDEN kan hjælpe med dette arbejde og være behjælpelig med både boliger, kulturoplevelser samt et lokalt netværk.

Det er ikke kun undervisere der skal udveksles. De studerende kan ved udveksling på deres første år af uddannelsen skabe en tydelig profil på deres uddannelse og tidligt i deres uddannelse finde interesse for de nordiske muligheder og give uddannelsen en nordisk profil og kant. Udveksling mellem studerende kan iværksættes uden store omkostninger. Deres faglighed kan komme i spil ved små oplæg eller decideret undervisning på landets lokale folkeskoler.

Dette arbejde skal starte som pilotprojekt ved læreruddannelsen i Ålborg og derefter skal erfaringerne udbredes til andre læreruddannelser i hele landet.

Resultater af projektet

Overordnet forventer vi en øget forståelse for nordisk kultur og sprog hos eleverne i skolerne via nogle af følgende resultater:
Det forventes at kunne uddanne minimum hundrede frivillige ambassadører i Foreningen NORDEN regi, én pr. lokalforening, og gerne flere fra de større foreninger. Disse frivillige skal så medvirke til at alle skoler i landet på et eller andet tidspunkt får tilbudt besøg af en nordisk ambassadør, der kan hjælpe og støtte undervisningen i nordiske sprog og kulturer. Det kan være til korte oplæsninger af 1-2 lektioner eller hele dage, hvor der arbejdes i dybden med kultur og sprog med den nordiske ambassadør. Hvis dette mål skal nås skal der uddannes ca. 25 ambassadører pr. kursus weekend for de frivillige.
Lærernes workshops i vinteren 2018/2019 skal gerne afholdes i alle landets kommuner, så alle landets lærere for tilbudt et gratis kursus i nordisk samarbejde og støttemuligheder. Ambitionen er at ca. to-fem skoler fra alle landets kommuner modtager råd og vejledning, så de nordiske ambitioner når ud til alle kommuner, og derfra kan brede sig med gode historier og ambassadører. Der ud over er ambitionen, at alle landets læreruddannelser opnår denne viden så de kan være med til at præge landets kommende lærere til en større nordisk forståelse og faglig viden.
Miljøskolernes forsøgsrække skal gennemføres og analyseres i alle nordiske lande af minimum to skoler på land.
Den nye IT-platform skal give eleverne en enkelt tilgang til både nordisk sprog og kultur, men samtidigt give eleverne en succesoplevelse af at kreere egne tegneserier, og derved opleve succesen og glæden ved selv at kunne udgive små historier på forskellige sprog. Ambitionen med denne IT-platform er at den skal præsenteres på alle workshops, både for frivillige og professionelle. Derved skal kendskabet øges og nogle af de mange brugere på www.nordeniskolen.org skal også benytte denne i arbejdet med nordisk sprog og kultur.
Forventningen til læreruddannelsen i Ålborg er at kunne sende minimum en klasse på en udvekslingsrejse i 2019 og samtidigt udveksle minimum en underviser så andre klasser oplever nordisk sprog og kultur i uddannelsen.

Nordisk Biblioteksuge 2017

Foreningen NORDENs rolle i forbindelse med Nordisk Biblioteksuge har primært været at være med til at vælge tema og litteratur samt informere deltagere i arrangementet samt bidrage med forskellige materialer til brug for deltagerne.

Vores skole- og biblioteksmedlemmer er blevet orienteret, ligesom lokalafdelingerne er blevet opfordret til enten at samarbejde med de lokale biblioteker eller selv afholde Skumringstid.

13. – 19. november 2017 arrangeredes Nordisk biblioteksuge for 21. gang. På den store højtlæsningsdag den 13. november samledes små og store på skoler og biblioteker i hele Norden og i Baltikum for at lytte til højtlæsning af de samme tekster. Arrangementet Morgengry for børn og unge startede klokken 9 om morgenen. Skumringstimen for voksne startede klokken 19. I løbet af ugen blev over tusinder af nordiske og baltiske skoler og biblioteker fyldt med oplæsninger, udstillinger, debatter og kulturoplevelser. Selvom vi befinder os på mange forskellige steder, er vi alligevel sammen om det samme arrangement. Årets tema var **Øer i Norden**.

Årets højtlæsningstekst for voksne var hentet fra **Is af Ulla-Lena Lundberg.**

Skatteøen af Mauri Kunnas var valgt til børnene og

Maresi af Maria Turtschaninoff var valgt til Morgengry for unge.

I Danmark deltog 272 skoler, biblioteker, lokalafdelinger og børnehaver, hvilket var ca. 20 mere end sidste år. Vi har kun fået gode tilbagemeldinger både af tema og af de valgte bøger. Plakaten fik stor ros!

Nordjobb

Nordjobb Danmark fik ny projektleder i 2017, Christian Lagoni, hvilket også har medvirket til, at vi i 2017 fik skaffet flere arbejdspladser, end året før, hvilket selvfølgelig er glædeligt. Meget tyder på, at den opadgående trend kan fastholdes i 2018.

Vi forsøgte gennem året at finde en ny stor arbejdsgiver der kunne opfylde kravene il Nordjobbs arbejdspladser. Vi arbejdede med flere muligheder hvilket desværre ikke lykkedes, her kan blandt andet nævnes en frugt avler på Samsø, Hirtshals fiskeriindustri og Fjordline, og vi vil derfor forsøge samarbejdet igen i 2018.

I Danmark mistede vi desværre en stor arbejdsplads i 2017, Skagerak Pelagic.

Vi har ligeledes oplevet udfordringer ved at finde kvalificerede arbejdskraft der kunne varetage de stillinger vi måtte have, især unge der forstår dansk. Vi oplevede også mangel på tjenere, kokke og lignende til arbejdet på restauranter, cafeer osv.

Resultat 2017	Antal
Antal förmedlade arbetsplatser	69
Ej tillsatta arbetsplatser	20
Totalt anskaffade arbetsplatser	89
Antal projektassistenter	1

1. Administration

I Nordjobb Danmark har der i 2017 været ansat en projektleder og en projektassistent. Projektlederen har været ansat hele året, mens assistenten har været ansat fra slutningen af maj til udgangen af august.

Projektlederen har arbejdet fra Randers, tættere på de jyske Nordjobbere, mens projektassistenten har arbejdet fra kontoret i København. Denne fysiske adskillelse har naturligvis givet nogle udfordringer, og stiller store krav til assistenten der skal være meget selvstændig, og ikke være bange for at udfordre sig selv. Assistenten har ligeledes kunnet gå over på Foreningerne Nordens Forbunds kontor og arbejde derfra, hvor hun har kan hente inspiration fra sine kollegaer.

Assistenten blev fundet gennem fælles annoncering med Nordjobb i Sverige, og kom fra Hanken, hvor hun kunne arbejde i Danmark i den ønskede periode. Det havde været optimalt hvis hun kunne begynde allerede i starten af maj, hvilket havde kunne inddrage hende i flere aspekter af arbejdet omkring Nordjobb. Assistenten havde ansvaret for kultur – og fritidsprogrammet i Danmark generelt, og var ansvarlig for at hjælpe de nordjobbere der kom til København, lige som der var flere henvendelser hen over sommeren på hjælp til bolig eller lignende i København. I perioden hvor projektlederen holdt ferie, var assistenten ansvarlig for Nordjobb Danmark.

Ansættelsen af en projektleder som ikke sidder på kontoret kan godt lade sig gøre, man skal bare være sig udfordringerne bevist. Møderne på Skype fungerer ikke optimalt pga. forbindelse, mødedisciplin ol. Det giver dog andre fordele, Nordjobb er placeret udenfor København og kan nemmere ramme markeder udenfor hovedstadsområdet.

Gennem året har det været projektlederens ansvar at varetage Nordjobb i Danmark. Finde nye virksomheder, matche nordjobbere og virksomheder, finde bolig, hjælp til myndighedsrutiner osv. Der ud over har projektlederen også haft ansvaret for dele af kultur og fritidsprogrammet pga. den fysiske placering væk fra København, hvorfor arbejdet med Nordjobbere i Århus, Skagen og Jylland giver mere mening at lægge hos projektlederen. Vi har ligeledes deltaget i de messer, vi har haft mulighed for, projektlederen har holdt foredrag om Nordjobb og det nordiske samarbejde på uddannelsesinstitutioner, og vi havde over foråret fokus på at fortælle om Nordjobb til især sygeplejestuderende pga. det store antal sundhedsjob i Nordjobb Sverige. Hen over efteråret har fokus lagt på ansøgninger rettet mod næste års kultur- og fritidsprogram, gennem ex. Letterstedska Forening og Erasmus+, lige som vi har brugt en del tid på ansættelsen af vores nye EVS volontør.

Vi er gået i gang med arbejdet for at finde en projektassistent til næste år, hvor vi har fået godkendt vores egen EVS ansøgning. Målet er at kunne ansætte en EVS'er inden årsskiftet, så denne kan være ansat gennem hele foråret og til efter sæsonen 2018 – det vil give kontinuitet gennem arbejdet som assistent, og kan opkvalificere indsatsen i København, lige som kultur- og fritidsprogrammet

vil kunne introduceres tidligere. Det giver også mening at fastholde projektlederen fra 2017 for at give Nordjobb projektet kontinuitet. Begge dele er lykkedes.

1.1 Samarbejde med de andre nationale kontorer

Vi har i Nordjobb Danmark forsøgt at hjælpe både Norge og Sverige. Især i Sverige havde vi gode dialoger om hvordan vi kunne hjælpe hinanden. I Danmark blev vi kontaktet af Fjord Line der ønskede at ansætte i Sverige, hvor vi skulle hjælpe med ansættelsen og Nordjobb Sverige skulle hjælpe med boligerne. I sidste øjeblik sprang Fjord Line fra pga. kommunikationsfejl internt i deres organisation.

Vi har ligeledes været i dialog med Nordjobb Sverige om samarbejde mellem en dansk uddannelsesinstitution som har en uddannelse uden praktik, men hvor de gennem Erasmus kunne sende nogle af deres studerende ud gratis til en arbejdsgiver i udlandet. Dette projekt er stadig i støbeskeen, og vi vil forsøge at arbejde videre med det.

Randers i Danmark, Ålesund i Norge og Västerås kommune i Sverige er venskabskommuner og skal til at genforhandle deres samarbejdsaftale. Der er vi i dialog med primært Randers kommune vedr. mulige jobbytter af medarbejdere mellem kommunerne. Arbejdet blev sat på stand by, mens der er kommunalvalg i Danmark.

Vi har endvidere haft et godt samarbejde med projektlederen fra Nordisk Jobstart+, der har været meget behjælpelig med kontakter og lignende. Vi har desuden deltaget i fælles messer for at udbrede budskabet til Nordjobb og Nordisk Jobstart+.

1.2 Samarbejde med sekretariatet

Samarbejdet med det fællesnordiske sekretariat har fungeret godt. Nordjobb Danmark har oplevet hurtig respons på konkrete henvendelser vedr. Hjemmeside, SEMLA og lignende, hvor informatøren er hurtig og præcis til at hjælpe med de udfordringer vi måtte have.

Vi har oplevet udfordringer i forhold til sekretariatsmøderne hvor vi ofte deltog via Skype, hvilket skaber udfordringer i forhold forbindelse, mødedisciplin og lignende. Det vil styrke arbejdet frem over at kunne planlægge møder på sekretariatet og andet samme dage, så projektlederen har mulighed for at komme til København og deltage fysisk i møderne. Dette stiller også krav til projektlederen om at planlægge besøg i København efter de fastlagte møder. Møderne kunne evt. fastlægges allerede i januar, fast en gang om måneden (ex. den første tirsdag), så kunne planlægningen begynde tidligt.

2. Finansiering

Vi har i Nordjobb Danmark arbejdet med at finde finansiering gennem private fonde og Erasmus+ og lokale Foreningen NORDEN afdelinger i Danmark.

Vi har finansieret dele af kultur- og fritidsprogrammet gennem den Letterstedska Forening, hvor vi fik godkendt et projekt ved forårs ansøgningen, vi oplevede dog at pengene og godkendelsen kom så sent at det var svært at bruge pengene, som vi ønskede. Det anbefales derfor at der lægges en del arbejde og koncentration i arbejdet med ansøgningerne i efteråret. Vi søgte ligeledes Clara Lachmanns fond, men fik ikke pengene.

Der kan evt. arbejdes med et kursus til projektlederne i at søge fonde. Formuleringer, budgetlægning og lignende, hvilket kunne give bedre ansøgninger og forhåbentligt flere penge til Nordjobb generelt.

Gennem Erasmus+ søgte vi og fik godkendt en EVS volontør i et to årigt projekt.

De lokale afdelinger af Foreningen NORDEN har været behjælpelig med små arrangementer for Nordjobbere i nogle dele af Danmark. De har kunnet arrangerer udflugter og byde på frokost, hvor lokalafdelingerne synes, det var spændende at få besøg af unge fra et andet nordisk land og derfor dækkede udgifter til frokost mm. Det anbefales fortsat at udnytte og søge gennem det fremtidige arbejde med Nordjobb.

3. Markedsføring

3.1. Events/messer/face to face

Vi har i Nordjobb Danmark deltaget i de messer, vi har haft mulighed for. Det har både været på uddannelsesinstitutioner og generelle messer fra kommuner. Vi har her mødt unge og virksomheder og udbredt budskabet. Vi har også holdt oplæg om Nordjobb og det nordiske samarbejde på forskellige institutioner i Ålborg, lige som vi har været til stede ved sygeplejeuddannelsen og snakket med studerende i klasserne, kantinen, gangen osv. Vi har forsøgt at få hjælpe fra Norden-ambassadørerne, men det er ikke lykkes os at finde en dato, hvor de kunne deltage. Vi har der ud over været en del af en nordisk venskabsuge i Randers hvor kommuner og unge fra hele Norden deltog, hvor vi fortalte om Nordjobb til de unge.

3.2. Sociale medier

Vi har arbejdet med vores egen facebook side i forbindelse med kultur- og fritidsprogrammet, hvor de unge fik information og kunne træffes. Der ud over har vi sendt jobforslag til informatøren, som han kunne sende ud gennem den fælles Nordjobb konto.

3.3. Massemedier

Vi forsøgte hen over sommeren at komme ud i forskellige lokale aviser i primært Århus, Odense, København og Skagen. Der var succes nogle steder, lige som vi andre steder ikke fik kontakt. Vi lavede nogle pressemeddelelser, men det var ikke noget vi satsede voldsomt på. Vi oplever at der generelt er en ældre målgruppe, end vores, der læser aviser og lignende. Vi vil i 2018 forsøge os med at markere Nordjobb Danmark stærkere gennem lokale medier hvor man kan fortælle om succeshistorierne og derved forhåbentligt komme ud til arbejdsgivere eller mulige bosteder.
Hvis det lykkes at få nogle af samarbejdsprojekterne mellem kommuner og uddannelsesinstitutioner op og stå, skal det markedsføres gennem aviser og lignende.

Generelt er informationen gennem medier noget der skal opprioriteres næste år i Danmark.

3.4. Anden markedsføring

Vi har lavet mailkampagner til udvalgte arbejdsgivere eller brancher, lige som vi har ringet og snakket med mange firmaer – denne markedsføring fortsætter og vil altid være relevant. Der ud over lavede projektassistenten i sommer kampagner i København målrettet unge, der kunne modtage vores hjælp med bolig, kultur og fritidsprogram eller lignende.

4. Anskaffelse og formidling af arbejdspladser

Arbejdet med at skaffe arbejdspladser har været første prioritet i Danmark. Fokus har vi forsøgt at lægge på Skagen og Jylland, da det er her projektlederen fysisk er til stede. Det har dog vist sig at Nordjobb ikke er så kendt som projekt, hvilket gør udfordringen større, da der først skal opbygges et tillidsforhold. Arbejdsgiverne i Skagen skal levere i deres sæson, de er derfor lidt tilbageholdne i at ansætte folk, de ikke kender. Dette relationelle arbejde har været i fokus i år og vil forhåbentligt i det lange løb give resultater.

Vi forsøgte også at komme i forbindelse med fiskefabrikker i Hirtshals, hvor der på havnen var sat nye initiativer i gang, timingen passede dog ikke, da den nyansatte fiskekoordinator blev syg og løb ind i andre udfordringer. Dette samarbejde forsøges igangsat i 2018.

Den største udfordring med at finde nye større samarbejdspartnere har været, at virksomhederne generelt ikke har problemer med at finde ansatte. De store virksomheder har egne systemer, hvor de får mange ansøgere ind, mens de mindre virksomheder, vi tidligere har hjulpet, bruger vikarbureauer med fokus på østarbejdere, som gør arbejdet billigere uden at stille krav eller spørgsmål. Dette er svært at konkurrere imod for os.

Projektlederen har forsøgt at starte samarbejder op med nogle af de tidligere arbejdsgivere som Nordjobb har samarbejdet med, hvilket dog har været uden held.

Vi havde mange og lange dialoger med Fjord Line, der ville ansætte 10 nordjobbere gennem os. Vi skulle hjælpe med at rekrutterer dem til Sverige, hvor de så kunne registreres. Pludselig i forløbet meddelte de dog at de internt var gået fejl af hinanden, og at skibet, der skulle besættes, allerede havde modtaget de ansøgninger der var brug for.

Vi forsøgte at skifte fokus til jobs, der krævede sproglig forståelse i ex. plejesektoren, hvor der også er forståelse for Nordjobb og de synes det er interessant, det var dog for sent at skiftet skete, da de fleste jobs var taget. Det bliver så et fokusområde for Nordjobb Danmark i 2018. Vi har ligeledes forsøgt med en politisk erklæring om at ansætte afløsere gennem Nordjobb i Randers Kommune, hvilket dog ikke blev vedtaget – plejehjemmene i Randers er dog fortsat positive overfor ideen.

Der var i 2017 ca. 55-60 ”almindelige” Nordjobbere, hvilket var tilfredsstillende, da det var flere end året før.

I matchningsprocessen er vi udfordret af kun og være en ansat. Det er tidskrævende og noget, der lettes af at blive to. Vi forsøgte at sende interessemails til nordjobbere først, så vi kunne se om de var interesseret. Vi har ikke arbejdet med infomail til nordjobbere. Det er noget vi vil kigge på i det nye år.

4.1 Årets arbejdsgivere i Danmark

Jensen Seeds
Vores største og bedste arbejdsgiver. De kender til Nordjobb og har benyttet sig af det i mange år. Nordjobberne bor på Dalum Landbrugsskole og bliver hentet dagligt og kan derigennem komme på job. De synes godt om projektet og er vores vigtigste samarbejdspartner.

Jollehuset i Skagen
Det er en lille restaurant, men ejeren Leif Fredborg kender mange i byen. De kan desuden selv tilbyde bolig til nordjobberne.

Moesgaard museum
En super arbejdsgiver der lavede et skuespil i samarbejde med Det Kongelige Teater i København. De havde dette projekt, hvor de ansatte nordjobbere til. De var super glade for samarbejdet, men forventer desværre ikke at ansætte igen næste år.

Tryghedshotellet i Randers
Et stort plejehjem, som hvert år bruger sommerafløsere. Her kunne være et fint potentiale, da det er nemt at finde bolig. De startede samarbejdet i 2017 hvilket fungerede fint, arbejdsforholdene var velordnede og de var glade for den ansatte de havde. De har lige ledes en køkkenafdeling og rengøring, der kunne være en mulighed i fremtiden.

Agersø kro
har i mange år benyttet sig af nordjobbere, men takkede nej i 2017 da de havde haft nogle uheldige oplevelser gennem et par år. De henvendte sig dog med behov for at finde sæson arbejdere, hvilket vi hjalp dem med. Vi håber, at de vil fortsætte samarbejdet i 2018. De kan selv finde bolig. Det er vigtigt at gøre nordjobberne opmærksom på at de ligger langt fra kulturtilbud.

Hotel Balka Strand
Ny arbejdsgiver på Bornholm. Kunne selv tilbyde bolig og var meget imødekommende. De har højsæson hen over sommeren og ansætter hvert år. Man er langt fra København og langt fra kulturprogrammet.

Retreat i Københavns lufthavn
har behov for unge der kan tale dansk eller svensk, pga. sikkerhedsforanstaltningerne. Nem kommunikation med arbejdsgiveren, fin mulighed for at bo og arbejde i København.

Assistance
HR og rekrutteringsvirksomhed, der hjælper flere butikker i lufthavnen. De vil gerne ansætte svenskere og der kan være potentiale i dem. De vil dog helst holde jobsamtaler med dem de ansætter, hvor svenskere fra Sydsverige kan være at foretrække.

Bunken camping
lige syd for Skagen. Nordjobberne arbejder med forefaldende arbejde, står i kiosk og grillbar. Hvis de har lyst, kan de bo på campingpladsen gratis i telt.

Bodilles kro
serverer dansk mad fra fade, de vil derfor helst ansætte drenge der kan tage ”fat”. Der skal slæbes og gås mange kilometer i løbet af en vagt, hvilket stiller store krav. Arbejdsdagene er ikke for lange, og de forsøger at beskytte de unge, der arbejder der i sæsonen, da de godt ved at det er hårdt arbejde.

4.2 År 2018

Arbejdet med at finde arbejdspladser skal startes tidligere end 1. januar. Jo mere præcise og jo tidligere arbejdsgiveren kan være på hvad de søger, des bedre kan vi hjælpe dem.

Samarbejdspartnere vi skal have i gang i 2018.

Fjord Line
Rederi der sejler mellem Danmark, Sverige og Norge. De ansætter til deres skibe hvor man arbejder 2 uger og holder 2 uger fri. Perfekt i forhold til at finde bosteder. De ansætte skal dog være fra Danmark eller Sverige pga. lønforholdene.

Mogens Mahler bær
Bærproducent på Samsø, der hvert år har brug for mange sæsonplukkere. De skal dog bo i telt hvilket evt. kan blive et pilotprojekt i forhold til differentieret bolig.

Grenå hjemmepleje
Tidlig annoncering, så vi kan finde de nordjobbere, der kan forstå det danske sprog tilfredsstillende til dem. Der kan laves aftale om boliger ved Grenå college.

5. Nordjobbere 2017

Vi fik i Nordjobb Danmark tilsat 69 Nordjobbere i 2017. Vi blev dog udfordret af, at Skagerak Pelagic ikke ønskede at bruge Nordjobbere 2017. Det kostede 19 arbejdspladser i forhold til 2016.

Alle Nordjobbere ankom til deres arbejdsplads og startede op som aftalt, vi oplevede dog tre der rejste tidligere end planlagt. Den ene fordi arbejdsgiveren ikke var tilfreds med hans indsats, en ad personlige årsager og en der fik et job derhjemme og derfor rejste tilbage.

Arbejdet med at finde en ny stor arbejdsgiver skal fortsætte i 2018.

Vi er lykkedes godt med at informere vores nordjobbere om deres opgaver inden de kommer til Danmark. Vi har været tidligt ude og informeret de unge om, hvad de skulle have klaret inden de kom til Danmark, hvilket har gjort, at der ikke har været så mange problemer som tidligere i forhold til skattekort.

Vi kunne på et tidligere tidspunkt have fastlagt et kulturprogram, der kunne sendes til de unge evt. inden de ankommer, så de kan skabe sig et overblik over, hvad de gerne vil deltage i. Endvidere skal matchningsprocessen mellem nordjobbere og virksomhed styrkes. Det er vigtigt at få virksomhederne ud ad busken allerede tidligt, så man kan gå i gang med at lede efter den rette nordjobber så hurtigt som muligt.

5.1.1 Antal nordjobbere i forhold til nationalitet og køn

Nordjobberne i Danmark kommer primært fra Sverige og Finland, hvorfra vi har modtaget 49. Dette er forventet, da det er de største grupper af ansøgere, der kommer fra disse lande. Det er tilfredsstillende af 20 (ca. 1/3) kommer fra andre lande: Norge, Island, Åland men også resten af Europa er repræsenteret. De danske virksomheder vil gerne ansætte ex. tyskere til turistjobbene i Skagen.

Danmark 2 st		**Finland 25 st**		**Færøerne 0 st**		**Grønland 0 st**		**Island 6 st**		**Norge 3 st**		**Sverige 24 st**		**Åland 2 st**	
M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K
1	1	8	17	0	0	0	0	2	4	2	1	9	15	2	0

Udenfor I 7 st		**Sum 69 st**	
M	K	M	K
5	2	29	40

5.1.2 Antal modtagne nordjobber i forhold til alder og køn

Vi har haft en jævn fordeling af Nordjobbere, der har været fra 19 – 29 år. Flest unge mellem 20 og 25 har været ansat. Vi oplever at flere virksomheder efterspørger Nordjobbere der er mellem 23-30 år, så de har lidt erfaring, hvilket gør at virksomhederne har en større tro på, at de kan stå på egne ben.

16 0 st		**17 0 st**		**18 2 st**		**19 1 st**		**20 9 st**		**21 11 st**		**22 7 st**		**23 9 st**		**24 10 st**		**25 6 st**		**26 6 st**		**27 3 st**	
M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K
0	0	0	0	0	2	0	1	3	6	2	9	5	2	4	5	5	5	2	4	5	1	2	1

28 4 st		**29 0 st**		**30 1 st**		**Sum 69 st**	
M	K	M	K	M	K	M	K
1	3	0	0	0	1	29	40

5.1.3 Antal afsendte nordjobber i forhold til alder og køn

Antallet af danske Nordjobbere er noget vi det kommende år vil arbejde på at øge. Vi vil arbejde på at få flere kvalificerede ansøgere og dermed øge antallet af kvalificerede nordjobbere.

16 **0 st**		**17** **0 st**		**18** **1 st**		**19** **4 st**		**20** **15 st**		**21** **8 st**		**22** **9 st**		**23** **7 st**		**24** **8 st**		**25** **8 st**		**26** **8 st**		**27** **0 st**	
M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K
0	0	0	0	0	1	1	3	6	9	3	5	2	7	4	3	5	3	4	4	3	5	0	0

28 **1 st**		**29** **1 st**		**30** **2 st**		**Sum** **72 st**	
M	K	M	K	M	K	M	K
1	0	1	0	2	0	31	35

5.1.4 Arbejdsperiodens længde i antal uger

Perioden Nordjobberne arbejder i Danmark ligger for størstedelens vedkommende mellem 4-10 uger. Det er i sommerperioden hvor den store arbejdsgiver ansætter langt størstedelen af de danske Nordjobbere. Fordelingen af periodelængder er tilfredsstillende, langt de fleste unge kommer i sommerperioden og tager hjem igen efter endt arbejde. Der ud over hjælper vi naturligvis også de unge der måtte ønske det, og bliver i Danmark i en længere periode.

Uger i arbejd	**1**	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**	**10**	**11**	**12**	**13**	**14**	**15**	**16**	**17**	**18**	**19**	**20**	**21**	**22**
Antal nordjob	0	0	0	12	17	13	1	4	5	4	0	1	0	2	0	0	0	3	2	1	0	0

5.1.5 Antal nordjobbere fordelt på brancher

I Danmark har vi traditionelt ansat mange Nordjobbere i landbrug og på fiskefabrikker. Dette års afsked med fiskefabrikkerne medførte at antallet af fabriksansatte er forsvundet. Vi har satset på at kunne ansætte inden for turistområdet med restauranter, service og hoteller.

Omsorg		**Service**		**Rengøring**		**Restaurant/køkken**		**Hotel/reception**	
M	K	M	K	M	K	M	K	M	K
0	1	8	6	0	0	4	8	0	4

Kontor		**Jordbrug**		**Fabrik**		**Kultur**		**Øvrigt**	**Sammenlagt**		
M	K	M	K	M	K	M	K	M		**M**	**K**
3	6	14	15	0	0	0	0	0		29	40

5.1.6 Antal arbejdsgivere fordelt på brancher

Arbejdsgiverne i Danmark er generelt små. Vi har satset på turistbranchen med restauranter, hotel og service, hvilket tallene i denne tabel også afspejler. Syv nye arbejdspladser indenfor restauranter, to inden for hoteller og fem indenfor service er tilfredsstillende.

Vi sigter fortsat på at finde flere større arbejdspladser, hvilket vil lette arbejdet med at ansætte Nordjobbere.

Jordbrug	**Omsorg**	**Rengøring**	**Kultur**	**Fabrik/Lager**
1	1	0	0	0

Hotel/Reception	**Kontor**	**Restaurant/Køkken**
2	6	8

Service	**Øvrigt**	**Sammenlagt**
5	0	23

a. Information till nordjobbere

Vi sendte et brev ud til nordjobberne så snart de var blevet godkendt til jobbet i Danmark. Der stod information om, hvad de skulle gøre. Underskrive kontrakt så de kunne få et skattekort og lignende ting.

Der ud over sendte vi et afslutningsbrev, hvor vi kom med nogle anbefalinger til, hvad de med fordel kan gøre i forhold til SKAT, feriepenge osv.

Vi arbejdede ikke med deciderede nyhedsbreve, men opdateringer på facebook og specifikke mails til nordjobberne. Der kunne med fordel have været lavet ugebreve og lagt på facebook/mail som fortalte om kulturtilbuddene, som de unge kunne deltage i.

b. Modtagelse af nordjobbere

Når der kom store grupper af Nordjobbere, arrangerede vi velkomstarrangementer, hvor de blev informeret om arbejdssted, bosted, kulturprogram og gerne vist rundt i området. Dette fungerede rigtig fint og skal helt sikkert gentages næste år.

Når der kommer enkelte Nordjobbere til områder, der ligger langt væk fra os, er det svært at modtage dem fysisk. Der sikre vi os, at de har adresser og en plan for, hvordan de kommer til bostedet/arbejdspladsen. Næste år kunne vi med fordel forsøge at udnytte lokalforeningerne i de områder til at tage i mod nordjobberne og vise dem rundt og sikre os at alle er ok.

c. Kultur- og fritidsprogrammet

Vores kultur og fritidsprogram var bygget op ad forskellige små events. Vi fokuserede arbejdet på Odense, Århus og København. I København var der ikke mange deltagere, de fleste nordjobbere der, var nordjobbere, som ikke havde ønske om at deltage i fritidsaktiviteter, men blot brug for hjælp til bolig, job eller lignende.

I Odense og Århus havde vi små dags eller aftens arrangementer som velkomst aften, Djurs Sommerland besøg, Picnic, kanal tur og lignende. I Århus var der fuld deltagelse af Nordjobberne, I

Odense var det lidt forskelligt, hvor mange der deltog, men vi havde en del gennem programmet gennem den tid de var her.

I yderområderne var det typisk Foreningen NORDEN, der arrangerede kultur- og fritidsprogrammet. Der blev arrangeret rundvisninger, traditionel dansk middag og andre små events. Det er helt sikkert noget der skal forsøges igen næste år, da det giver os mulighed for at iværksætte arrangementer, hvor vi ellers ikke kunne komme.

Markedsføringen af Kulturprogrammet skal næste år lægges i system. Et ugentligt nyhedsbrev til Nordjobberne, hvor ugens arrangementer bliver præsenteret, kan være en mulighed.

Budgettet for fritidsprogrammet lå på 10.000 kr. hvilket ikke er meget, når det skal dække rejseomkostninger, aktiviteter mm. Vi var så heldige at få 20.000 Skr. fra den Letterstedska Forening, tilsagnet om penge kom dog så sent, at vi ikke kunne nå at bruge dem til det vi havde ansøgt om, nemlig en demokratirejse til København.

d. Boligforhold

I Danmark har Nordjobberne boet mange forskellige steder. I Odense har de boet på Dalums Landbrugshøjskole, hvor de både får mad og logi. Her er prisen fast og ganske billig i betragtning af at de får både mad og bolig.

I Skagen boede de hos en privat udlejer Peter Knudsen. Han har et hus, hvor de kunne leje sig ind sammen med danskere, der også bor og arbejder i Skagen. Peter er meget pragmatisk og god til at finde løsninger, kan også have en campingvogn til at stå i haven, hvis det skulle blive aktuelt. Det kan kun anbefales at bo her igen i 2018. Skagen er dyrt, men her kan de få en seng med el og vand til ca. 3000.- pr. måned, hvilket er acceptabelt for området.

I Århus boede nordjobberne på Århus Hostel på 4 sengs stuer. Det fungerede fint, men er en relativt dyr, men nem løsning. De betaler ca. 4300 pr. måned for bolig, vand, internet, el osv. De har adgang til fællesområder med køkken, tv, pool osv. Denne løsning kan godt anbefales, hvis nordjobberne skal være der i det samme antal uger.

I København og resten af landet boede de primært ved private udlejere eller hos arbejdsgiveren. Vi har ikke modtaget klager eller problemer fra disse nordjobbere.

e. Eksternt samarbejde

I Nordjobb Danmark vil vi gerne samarbejde mellem kommuner lokalt mellem de forskellige lande. Gerne i venskabsregi. Der lægger muligheder for at kunne tilbyde nogle ansatte faglige løft, hvis vi kan få kommuner til at bytte medarbejdere. Det vil være fint hvis man kunne tilbyde samarbejdet og jobbyttet til eksempelvis gartnere, lærere, pædagoger eller andre der ikke nødvendigvis ville søge jobs gennem Nordjobb.

Man kunne forestille sig det samme i større virksomheder med afdelinger i flere lande, ex. Dansk Supermarked eller Ikea hvor en medarbejder fra Danmark lige så godt kunne passe jobbet i Sverige og sende svenskeren til Danmark.
Som sagt er det gået godt for Nordjobb i 2017, men der er selvfølgelig stadig udfordringer, som vi skal arbejde videre med.

Venskabsbysamarbejdet

Foreningen NORDEN skabte i 1930'erne venskabsbysamarbejdet, og den første formelle venskabsbyforbindelse i verden blev etableret mellem Thisted og Uddevalla i Sverige i 1939. Især efter anden verdenskrig kom der for alvor gang i venskabsbysamarbejdet på det folkelige plan, og kommunerne kom også med i samarbejdet på invitation af foreningen.

Venskabsbysamarbejdet er foreningens – ikke kommunernes. Det glemmer vi nok i disse år, når en del kommuner efter den seneste kommunalreform har nedlagt deres venskabsbysamarbejde. Det er selvfølgelig trist, at de ikke længere vil være med. Men en katastrofe er det ikke. Hvis vi ønsker samarbejdet fortsat, så er det os, der bestemmer. Vi kan selvfølgelig ikke tvinge kommunerne med, men de kan ikke hindre os i at fortsætte det folkelige venskabsbysamarbejde, der så mange steder er en fast og vigtig del af det lokale arbejde. Og vi er ikke tvunget til at tage nye venskabsbyer, heller ikke, hvis kommunerne i et andet nordisk land bliver sammenlagt. Det er et venskabsbysamarbejde – ikke et venskabskommunesamarbejde. Nu er der ikke to nordiske venskabsbykæder, der fungere ens. Et virvar af forskellige initiativer ser dagens lys og formerne, indholdet og intensiteten er helt forskellig. Det er det, der gør det til et spændende samarbejde. Og det skal fortsættes. Kendskab giver venskab – og gode aktivitetsmuligheder, rejser og venner for livet.

Vi kan selvfølgelig finde på nye former – være mere innovative. Men passer det mere traditionelle til temperamentet, så skal vi ikke være flove over det. Det vigtigste er, at der sker noget i venskabsbysamarbejdet, at der bliver knyttet endnu flere bånd, at vi får flere lokale kræfter inddraget: folkedansere, sportsudøvere, kor, orkestre, frimærkesamlere, ornitologer og også gerne skoler, ungdomsskoler, menigheder. Det er mangfoldigheden, der giver et vitalt samarbejde mellem de nordiske venskabsbyer – og en bred deltagelse giver god grobund for nye medlemmer til foreningen.

Selvfølgelig vil vi gerne beholde kommunerne i samarbejdet, men der, hvor kommunerne er vrangvillige, fortsætter vi festen. Vi har endnu ikke hørt om en fest, der er sluttet eller blevet dårligere, fordi den vrangvillige gik hjem. Tværtimod! Så giv det en chance. Foreningen NORDEN er jo, ikke overraskende, interesseret i det nordiske venskabsbysamarbejde. Vi har også forstået, at mange kommuner – på trods af kommunesammenlægninger – fastholder venskabsbysamarbejde. Nu er der ikke to kommuner, der handler ens i forhold til dette kommunale vindue til omverdenen. Nogle gør meget ud af det, andre mindre.

I Foreningen NORDEN ser vi jo store muligheder i venskabsbysamarbejdet – også i fremtiden, og også for den kommunale del. Flere kommuner kan godt se, at det nordisk sagtens kan være nyttigt kommunalt. Især kan fremsynede lokalpolitikere spare penge, ved at udnytte de nordiske muligheder. På det kommunale område kunne der spares på udviklingen inden for miljøindsatsen ved at samarbejde over grænserne i de nordiske venskabsbyer og ikke tro, at man altid selv er bedst. Alle udvikler kommunale klimamål – også i de andre nordiske lande. Ligeledes inden for kommunernes sociale område, på ældreområdet, sundhedsområdet, på skoleområdet og integrationsområdet er der noget at hente. En veltilrettelagt og seriøs indsats med udveksling af kommunale medarbejder og derigennem sikringen af overførsel af erfaringer på de nævnte områder kan skabe gode ændringer på kommunernes økonomiske bundlinje. Vi taler jo dog om sammenlignelige størrelser, når vi taler nordisk. Vi bygger på den samme samfunds- og velfærdsmodel. Og det kan jo – selv om det næsten lyder usandsynligt! - godt være, at en svensk, norsk, finsk eller islandsk kommune har nogle best practices på nogle områder, der kan sikre bedre velfærd for færre penge.

Norden fylder mere og mere i den politiske debat. Det skyldes ikke mindst de problemer, som andre internationale strukturer oplever i disse år. Krisen har sammen med globaliseringen ændret dagsorden mange steder, men meget tyder på, at krisen har haft en gunstig virkning på samarbejdet i Norden. De nordiske lande har meget sammenlignelige samfundsopbygninger, og der ligger et uudnyttet potentiale for at skabe nordiske løsninger der på mange områder kan sikre samme eller bedre velfærd for færre penge. En bedre udnyttelse af ressourcerne er jo et omdrejningspunkt i en tid, hvor vi vil det hele, men pengene ikke rækker. Her giver Norden muligheder, også på kommunalt plan.

Vi har selvfølgelig været i snæver kontakt med Kommunernes Landsforening om venskabsbysamarbejdet. Vi er også opmærksomme på, at KL ikke længere har en fast og systematisk opfølgning på de kommunale venskabsbyer, hvilket vi er kede af samtidig med at vi godt forstår, at der skal spares. Vi følger jo området, men har desværre ikke ressourcerne til at følge den offentlige del så tæt. Vi har tilbudt KL, at vi meget gerne vil udvide vores arbejde med en servicering af kommunerne. Både på ideplanet og med faktuelle oplysninger, herunder opdaterede oversigter over de kommunale venskabsbyforbindelser. Vi mener, at en kommunal venskabsbykonference hvert andet år, en løbende opdatering af venskabsbyoversigten, lidt rådgivning og idegivning vil kunne give en saltvandsindsprøjtning til kommunerne.

Nordisk venskabsbysamarbejde skal ikke mindst styrke de folkelige kontakter. Tag gerne et tema, det være sig om sport, slægtsforskning, kultur, historie, kunstudstilling, kirkekoncert, musik, teater, dans, frimærker, sprog, nordiske værdier i det europæiske samarbejde, livsvilkår i de nordiske samfund eller andre samfundsforhold fx den aktuelle klima og miljøproblematik. Samarbejde i konference-, seminar-, festival- eller messeform. Samarbejde med flere lokale folkelige foreninger. Arbejde for at få flere lokale støttemedlemmer. Samarbejde med lokale biblioteker, organister, præster, kor, museer, folkedansere, spejdere, uddannelsesinstitutioner, social- og sundhedsområdet, erhvervsvirksomheder, ældreråd. Etablering af NORDEN-afdelinger i alle nordiske kommuner med velfungerende nordisk venskabsbysamarbejde. Etablering af lokal venskabsbykomité med kommunalbestyrelsesmedlemmer og brugere, herunder Foreningen NORDEN. Etablering af lokalt kulturelt samråd. Udveksling af journalister og journalistelever mellem lokale medier i venskabsbykredsen. Udveksling af unge mellem venskabsbyerne gennem Nordjobb. Venskabsbypas med rabat til transporter, overnatninger og seværdigheder. Sommerhusudlejning i venskabsbyer for medlemmer med rabat. Boligbytte på venskabsbyplan. Fremstilling af postkort med motiver fra venskabsbykæden. Udarbejdelse af lokal kultur- og fritidsguide. Tilrettelæggelse af fællesnordiske aktiviteter som f.eks. kursus/lejrskoler/erhvervspraktikordninger for forskellige medarbejderkategorier i privat eller offentligt regi, f.eks. brandmandsøvelser. Foreningens skolearbejde i et venskabsbynetværk. Hjemmeside om nordisk venskabsbysamarbejde og andet internetsamarbejde. Kursus i vejledning i fondssøgning, pressekontakt og samarbejde med Foreningen NORDENs støtteforeninger. Fotokonkurrence efterfulgt af vandreudstilling. Samarbejde med nordiske ambassader - gensidige besøg. Arrangementer i forbindelse med nordiske højtider og nationale dage med indslag af sang, dans, mad og drikke. Foreningen NORDEN er parat til at gøre en forskel. Vi skal bare have overbevist kommunalpolitikkerne om visdommen i opretholdelsen eller etableringen af det nordiske venskabsbysamarbejde. Og på nye måder – ikke kun kransekagemøder med hyggesnak, men et effektivt baseret samarbejde, der så medvirker til skabelsen af de folkelige kontakter. Det er ikke ideer, der mangler ☺

Foreningen NORDENs landsstyrelse nedsatte en venskabsbyarbejdsgruppe, der til landsstyrelsens møde 28. oktober 2017 fremlagde en
Undersøgelse af lokalafdelingernes samarbejde med kommunerne og venskabsforeninger i de nordisk lande.

Landsstyrelsen vedtog i efteråret 2016 at iværksætte en undersøgelse af hvordan lokalafdelingerne arbejder med venskabssamarbejdet med afdelinger i de andre nordisk lande.

Da flere kommuner i de nordiske lande ikke eksisterer som da man startede på venskabsbysamarbejde er det ikke relevant at tale om et venskabsbysamarbejde.

Hvorfor ikke blot kalde det arbejde der foregår i lokalafdelingerne rundt i Norden for nordisk venskabsarbejde.

Undersøgelsen består af ca. 50 spørgsmål hvor der er blevet spurgt om hvordan afdelingerne arbejder i forhold til deres nordiske venner. Hvordan de rejser, overnatter, hvad de laver når de modtager besøg fra deres nordiske venner. Og hvordan de finansierer venskabsbesøgene.

53 af landsafdelingens lokalafdelinger med 6484 medlemmer pr. 31.12.2015 har besvaret spørgsmålene.

Uden jeres besvarelser havde der ikke været noget billede af hvordan der arbejdes med venskaber.

Undersøgelsens spørgsmål er sammenfattet i afsnittet ”Undersøgelsens spørgsmål”, hvor der er er lavet en sammenskrivning af spørgsmålene i emner.

Sidst i rapporten er der indsat et bilag med venskabsforeninger / -byer som de bevarende afdelinger

har opgivet at have.

Skemaet er også sendt til Landskontoret med en opfordring om at den eksisterende liste bliver

opdateret. Undersøgelse af lokalafdelingernes samarbejde med kommunerne og venskabsforeninger i de nordisk lande Undersøgelsen er foretaget i januar 2017.

Konklusion på undersøgelsen

Opsummering og konklusion Venskabsbysamarbejdet skranter de fleste steder. Ved kommunesammenlægningen faldt politikernes interesse og lokalafdelingerne har svært ved at opretholde et godt samarbejde, hvis der er manglende politisk interesse og økonomi.

Der er dog lykkeligvis stadig en del kontakt og besøg mellem venskabsbyer, selv i de kommuner, der hverken har politisk eller økonomisk opbakning. Men det er naturligvis op ad bakke. Medlemmerne bliver ældre og den yngre generation er ikke specielt interesseret i de nordiske lande eller er i hvert fald ikke interesseret i at deltage i afdelingen NORDENs arbejde.

Desværre er der ikke særlig mange skolebesøg. Kun ganske få kommuner har regelmæssige besøg og genbesøg. I stedet forsøger man sig med camps og ungdomstræf.

Det er bemærkelsesværdigt at ingen af besvarelserne sige noget om hjemmesiden www.nordeniskolen.dk!

En enkelt afdeling efterlyser ideer til at komme i kontakt med skolerne.

I besvarelserne er der en overvejende del af afdelingerne som har regelmæssige besøg og genbesøg mellem deres venskabsafdelinger.

Kommunernes deltagelse i venskabsbesøg fylder meget lidt i besvarelserne. Enten er de ikke deltagende eller også er der kun kommunal deltagelse ved åbningen eller som festtaler.

Tallene indikerer at det vil være en god ide at lade de lokalafdelinger, der har lyst og magter det tage sig af venskabsbysamarbejdet. Der er mange lokalafdelinger, der har venskabsbyer og som allerede har en god kontakt. Andre har måske brug for hjælp og støtte.

Hvem skal hjælpe og hvordan motiveres politikerne til at yde den økonomiske støtte?

Det kunne være godt at få lavet en drejebog til at få genoplivet samarbejde og besøg: F.eks. hvem kontakter man og hvordan?

Hvordan søger man støtte og hvordan kontakter man politikere og forvaltning ang. tilskud? Hvor kan man finde fonde som kan støtte venskabssamarbejdet? Hvordan kan man øge interessen og kendskabet til venskabsbyerne blandt borgerne og skolerne? Undersøgelse af lokalafdelingernes samarbejde med kommunerne og venskabsforeninger i de nordisk lande Undersøgelsen er foretaget i januar 2017.

Hele undersøgelsen kan læses på http://intra.foreningen-norden.dk/wp-content/uploads/venskabsunders%C3%B8gelse.pdf.

Vänskapssamarbetets framtid

Föreningarna Nordens Förbunds förbundsmöte 2015 efterlyste en plan för hur vänortssamarbetet kan aktiveras och gav presidiet uppdrag att ta fram en sådan plan. Presidiemötet 2/2016 beslöt att varje nationell Norden-förening utser en representant till en arbetsgrupp som under förbundssekreterarens ledning formulerar ett förslag som presenteras på förbundsmötet 2017.

Præsentationen kan læses på http://intra.foreningen-norden.dk/wp-content/uploads/V%C3%A4nskapssamarbetets-framtid.pdf.

Hallo Norden

Foreningen NORDEN forvalter Nordisk Ministerråds informationstjeneste, Hallo Norden.

Tjenestens primære formål er at hjælpe privatpersoner der flytter eller pendler mellem de nordiske lande. Det drejer sig for eksempel om arbejdstagere, arbejdssøgende, studerende og pensionister. Hallo Norden hjælper primært ved at henvise brugere til relevante myndigheder i de nordiske lande.

Hallo Norden registrerer de problemer der opstår når borgere kommer i klemme på grund af forskelle i de nordiske landes lovgivning og administrationspraksis. Disse grænsehindringer rapporteres til Nordisk Ministerråds grænsehindringssekretariat.

Service til borgerne i Norden

Cirka 270.000 nordiske borgere bor i et andet nordisk land end der hvor de er statsborgere. Omkring 70.000 arbejder i et andet nordisk land end det de bor i. Dertil kommer alle dem der tidligere har boet eller arbejdet i et andet nordisk land, og alle dem der studerer i Norden. Alle disse mennesker har brug for information om folkeregistrering, bolig, jobsøgning, arbejdsløshedsforsikring, sundhedsydelser, pension og så videre. Det hjælper Hallo Norden med.

Hallo Norden giver information om at flytte, bo, arbejde og studere i Norden på norden.org/hallo og besvarer personlige henvendelser på dansk, finsk, færøsk, grønlandsk, islandsk, norsk, svensk og engelsk. Desuden arrangerer Hallo Norden informationsarrangementer for myndigheder, sagsbehandlere, politikere med flere om mobilitet og grænsehindringer i Norden.

Hallo Norden på nettet

Hallo Norden arbejder målrettet på at sikre at vi leverer målrettet, god og letforståelig information på vores net sider. Meningen er at man skal kunne finde svar på de fleste almindelige spørgsmål om at bo, arbejde og studere i Norden på net siderne uden at behøve at tage personlig kontakt og vente på svar.

I 2017 fik Hallo Nordens net sider cirka 1.000.000 besøg. Det er en fald på 7 procent i forhold til 2016. Cirka 192.000 besøg kom fra brugere i Danmark.

Hallo Norden arbejder sammen med de nordiske socialsikringsmyndigheder om at sammenlægge indholdet på den nordiske socialforsikringsportal, nordsoc.org, med Hallo Nordens net sider. Det betyder en forbedring af Hallo Nordens tekster på dette område i løbet af 2018.

Spørgsmål til Hallo Norden

Hallo Norden besvarer alle typer af henvendelser der drejer sig om at bevæge sig over de nordiske grænser.

I 2017 besvarede Hallo Norden 2.560 Henvendelser, hvilket er en stigning på 0,5 procent i forholdt til 2016. Hallo Norden i Danmark tog sig af 584 af henvendelserne. De fem mest populære emner er arbejde, uddannelse, skat, folkeregistrering og pension.

Hallo Norden på Facebook

Hallo Norden har i 2017 øget sin synlighed på Facebook, facebook.com/hallonorden. Hallo Norden har nu næsten 9.000 følgere som kan læse om muligheder for at flytte i Norden, grænsehindringer, Hallo Nordens aktiviteter og skæve indslag om de nordiske lande.

Grænsehindringer

Når Hallo Norden møder mulige grænsehindringer, rapporteres de til Nordisk Ministerråd. Arbejdet med grænsehindringerne koordineres af Grænsehindringsrådets sekretariat. Sekretariatet registrerer alle grænsehindringer i en offentlig tilgængelig database. Sekretariatet koordinerer desuden samarbejdet mellem de mange aktører der arbejder med at løse og informere om grænsehindringer. Dette sker blandt andet i netværket LOTS der samler nordiske og regionale informationstjenester og grænsekomitéer.

Blandt de grænsehindringer og problemstillinger som Hallo Norden møder, er:

- Hvis man har arbejdet i flere nordiske lande og søger førtidspension, risikerer man at ansøgningen vurderes forskelligt i de lande der skal behandle den. Det kan betyde at man kun bliver berettiget til en brøkpension fra ét land og ingenting fra et andet.

- Ifølge den nordiske konvention om social bistand og sociale tjenester skal myndighederne i de nordiske lande samarbejde for at sikre at en borger der bor på et plejehjem skal kunne flytte til land som vedkommende har særlig tilknytning til. Desværre er dette ikke altid problemfrit.

- Norge har skærpet kravene til at blive folkeregistreret i landet, således at man nu i mange tilfælde både skal have en bolig og en arbejdskontrakt for at blive optaget i folkeregistret og få et personnummer. Dette har i nogle tilfælde skabt problemer for personer der i øvrigt har ret til at opholde sig i Norge.

De grænsehindringer som er løst, og status på arbejdet med de hindringer som Grænsehindringsrådet har prioriteret, kan læses i Grænsehindringsrådets årsrapport. Der findes et link på norden.org/hn-rapport. Alle de grænsehindringer som Nordisk Ministerråd har registreret, findes i en offentligt tilgængelig database på norden.org/ghdb.

- Læs hele Hallo Nordens årsrapport på norden.org/hn-rapport

Samarbejde med fonde

Foreningen NORDEN er repræsenteret i en række af de bilaterale nordiske fonde, nemlig:

Kulturfonden for Danmark og Finland
Fondet for dansk-svensk Samarbejde
Fondet for dansk-islandsk Samarbejde

I **Kulturfonden for Danmark og Finland** er Foreningen NORDEN repræsenteret af **Birte Fangel** med **Bent Jensen** som suppleant.

I **Fondet for dansk-islandsk Samarbejde** er Foreningen NORDEN repræsenteret af **Aage Augustinus** med **Susanne Prip Madsen** som suppleant.

I **Fondet for dansk-svensk Samarbejde** er Foreningen NORDEN repræsenteret af **Jakob Lund** med **Hanne Ekstrand** som suppleant.

Femte Maj-Fonden, der er hjemmehørende i Göteborg, uddeler stipendier hvert andet år til unge danske, som under kortere ophold i Sverige ønsker at studere svensk kultur samt svensk samfunds- og næringsliv. I fondsstyrelsen er Foreningen NORDEN repræsenteret af **Peter Jon Larsen** med **Merete Riber** som suppleant.

I **Baltic Sea NGO Network Denmark** sidder **Susanne Prip Madsen** med for Foreningen NORDEN, idet landsstyrelsen har bedt Foreningen NORDEN/København om at repræsentere foreningen i denne sammenhæng.

FNU: Her sidder **Susanne Prip Madsen**, som foreningens observatør.

FNF

FNF är ett samarbetsorgan för de nationella Norden-föreningarna: Foreningen Norden Danmark, Pohjola-Norden (Finland), Foreningen Norden Norge, Föreningen Norden Sverige, Norræna Félagid á Íslandi, Norrøna Félagid i Føroyum och Föreningen Norden på Åland samt Foreningerne Nordens Ungdom (FNUF).

Förbundets huvuduppgift är att samordna de nationella föreningarnas gemensamma intressen för att styrka det folkliga nordiska samarbetet på alla nivåer. Förbundets principprogram bygger på de prioriteringar, som Norden-föreningarna följer i sitt nationella arbete.

FNF är också förvaltningsorgan för flera nordiska projekt - Nordjobb, Norden i skolan, Nordisk biblioteksvecka, Nordiska författarbesök och Nordisk språkkoordination.

Förbundets högsta beslutande organ är förbundsmötet, som består av tre styrelsemedlemmar per nationell Norden-förening och som sammankommer vartannat år. Förbundets verkställande organ är presidiet, som består av ordförandena för de nationella Norden-föreningarna. Presidiet möts två-tre gånger per år.

Föreningar har olika kategorier av medlemmar: enskilda medlemmar, familjemedlemmar, ungdomsmedlemmar och flera typer av understödande medlemmar som biblioteksmedlemmar, skolmedlemmar, kommunmedlemmar och andra organisationer och företag som medlemmar.

Sammanlagt har de nationella Norden-föreningarna cirka 40 000 betalande personmedlemmar.

Sammanfattning av FNF:s verksamhet

FNF har under 2017 följt det nordiska samarbetet och försökt påverka debatten genom dialog med Nordiska ministerrådet och Nordiska rådet och genom att publicera debattartiklar i tidningar och delta i debatter, seminarier och konferenser. Förbundssekreteraren skrev debattartiklar i nordiska dagstidningar och medverkade i två antologier samt fungerade som moderator på flera seminarier.

2017 fokuserades på Finland som markerade 100 år som självständig stat. FNF tog fasta på Finlands nordiska orientering och förbundssekreteraren höll sammanlagt närmare 30 föreläsningar runt om i Norden från Vadsö i norr till Sønderborg i söder, från Helsingfors i öster till Tórshavn i väster.

Bland övriga teman som FNF lyfte fram i debatten under 2017 kan nämnas Norden och EU utgående från norska NMR-ordförandeskapets program, ett gemensamt nordiskt e-ID, digitaliseringen av de nordiska samhällena och den nordiska språkgemenskapen.

Projektverksamheten utvecklades inom ramen för Nordjobb, Norden i skolan, Nordisk biblioteksvecka, Nordiska författarbesök och Nordisk Språkkoordination.

Förbundsmötet

På förbundsmötet i Helsingfors 23-24.9.2017 antogs uttalande om undervisning i grannspråk, kultur och samhällsförhållanden och om det nordiska gränshindersamarbetet. Mötet diskuterade också riktlinjer för framtida vänskapssamarbete.

Presidiet

Presidiets medlemmar består av ordförandena för de nationella Norden-föreningarna och en representant för Foreningerne Nordens Ungdom (FNUF). 2017 var presidiets sammansättning följande: Anne-Mari Virolainen, Finland (ordförande), Mogens Jensen, Danmark, Bogi Augustsson, Island, Rune Mørck Wergeland, Norge, Sinikka Bohlin, Sverige, Majken Poulsen Englund, Åland, Turid Christoffersen, Färöarna och Iris Dager, FNUF.

Presidiet höll två möten 2017, 28.3 och 30.10 i Helsingfors. Presidiet antog uttalanden om 1) Nordiskt toppmöte – Nordic Economic Forum, 2) Gemensamt nordiskt e-ID och 3) Prioriterad gemensam nordisk infrastruktur.

Föreningarnas administrativa ledare

Direktörskollegiet bestod av generalsekreterarna/direktörerna för de nationella föreningarna och FNUF:s koordinator. Kollegiets sammansättning: Henrik Wilén, FNF, Ásdis Eva Hannesdóttir, Island, Peter Jon Larsen, Danmark, Bo Andersson, Sverige, Espen Stedje, Norge, Michael Oksanen (ordförande), Finland, Ingi Samuelsen, Färöarna, Bror Myllykoski, Åland och Anne Malmström, FNUF. Kollegiet höll tre möten 1) 27-28.2 Oslo, 2) 13-14.6 Köpenhamn, 3) 30.8-1.9 Stockholm/Mariehamn.

FNF:s sekretariat

FNF:s sekretariat finns på Snaregade 10. Sekretariat leds av Henrik Wilén (FI). Fredrik Jakobsen (SE) fungerar på deltid som ekonomichef och Susanne Farre (DK) är bokförare, hon assisterades under hösten av Ellica Brindstedt (SE).

Övrig personal projektvis. Nordjobb: Fredrik Jacobsen, programchef, Jacob Mellåker (SE), informatör, Alma Sandberg (SE), projektledare för Sverige, Annie Stenberg (SE), projektledare för Norge, Bo Nylander (SE) projektledare för Färöarna och Grönland, Morten Fabricius Meyer (DK) projektledare för Nordisk Jobstart+. EVS-volontärer: Ellica Brindstedt, Sara Brodin (SE) till juni och Andreas Wallensteen (NO).

Projektansvarig för Nordisk biblioteksvecka, nordiska författarbesök och koordinator för FNUF var Anne Malmström (FI). Hon assisterades av studentmedarbetare Gerd Helena Hals (NO).

Norden i skolan: Thomas Henriksen (DK), programchef, Marie Nørskov Bærentsen (DK), projektsekreterare fram till mars, Rebecca Willoch Skaare (NO), studentmedarbetare och från och med 1.8 projektsekreterare.

Nordisk Språkkoordination: Anna Enemark (DK) projektledare 1.1-31.8.2017. 1.9. tillträdde Birthe Lien som ny projektledare. Maria Eintveit (NO) fungerade som assistent och Thomas Henriksen som rådgivare.

Revisor

FNF:s revisor är Kim Kjellberg från Grant Thornton. Jan Christer Berggren har använts som bokföringskonsult.

LANDSSTYRELSE 2017

Mogens Jensen	Landsformand
Marion Pedersen	Næstformand

REPRÆSENTANTSKABSVALGT

Line Barfod
Lars Barfoed
Bente Dahl
Christian Juhl
Karen Klint
Turid Leirvoll
Jacob Lund
Birgitte Madsen
Susanne Prip Madsen
Jan Erik Messmann
Christian Poll
Flemming Thøgersen

KREDSVALGT

Jens Steen Andersen
Jørgen Andresen
Aage Augustinus
Bjarne Dalum
Elisabeth Espedal
Birte Fangel
Frants Hagen Hagensen
Grethe Hald
Bent Jensen
Carsten Rolsted Jensen
Lisa Juhler
Dorit Myltoft
Merete Riber
Kenn Therkelsen
Lise Witthøft

Repræsentant for FNU

Elisabeth Skautrup

Formænd 2017

Lokalafdeling	Navn
Allerød	Lis Arendt
Assens	Karen Valeur
Ballerup	Jens Brunsgaard
Bornholm	Kenn Therkelsen
Brande	Bodil Porsbjerg
Brønderslev	Bodil Holmsgaard Nielsen
Egedal	Jørgen Storm
Farsø-Løgstør	Jens-Erik Due-Hansen
Favrskov	Inge Vejby Møller
Faxe	Else Byskou Jørgensen
Fredensborg-Humlebæk	Lisa Juhler
Fredericia	Anne Mette Mikkelsen
Frederiksberg	Frants Hagen Hagensen
Frederikshavn-Sæby	Karin Arveschoug Jensen
Frederikssund-Hornsherred	Grethe Olsen
Fåborg	Lisbeth Johansen
Gladsaxe-Herlev	Torben Kock Østerby
Haderslev-Frøs Herred	Lise Witthøft
Hadsund	Birthe Jørgensen
Halsnæs	Henrik Albæk
Helsingør	Bent Roskjær
Herning	Svend Erik Jensen
Hillerød	Elisabeth Espedal
Hjørring	Tove Marquardsen
Hobro & Omegn	Lisbeth Carlsen
Holstebro	Finn Skougaard Ebenhecht
Horsens	Kirsten Haldrup Eeg
Hvidovre	Flemming Thøgersen
Ikast	Birgit Østergaard
Jammerbugt	Gunnar Mark
Kalundborg	Marianne Højland Larsen
Kalø Vig	Per Andersen
Karup	Jann Rasmussen
Kerteminde-Munkebo	Eva Jensen
Kjellerupegnen	Ellen Andersen
Kolding	Fritze Lundstrøm
Korsør-Skælskør	Benny Estrin
København	Susanne Prip Madsen
Langeskov	Grete Østergaard Hansen
Lemvig	Vagn Baunsgaard
Lyngby-Taarbæk	Hanne Ekstrand
Malt Herred	Arne Madsen
Midtfyn	Tom Warren

Møn-Vordingborg	Boye Vestergaard
Nordfyn	Svend-Erik Errebo-Hansen
Nykøbing Falster	Bent Jensen
Nysted	Jens Højgård
Næstved-Fladså	Henning Jensen
Odder	Aage Augustinus
Odense	Svend Tychsen
Odsherred-Holbæk	Jørgen Andresen
Præstø	Torben Dinesen
Randers-Langå	Bjarne Dalum
Ringkøbing	Mette Helena Ellekilde
Ringsted	John Bech
Roskilde-Lejre Bent	Bardtrum
Rødby-Holeby-Maribo	Bodil Vid Stein
Samsø	Gunilla Pade
Silkeborg	Grethe Svendsen
Skive	Lene Ølgaard
Skjern-Tarm-Videbæk	Emma Egmose
Slagelse	Steen Ludvigsen
Sorø-Dianalund	Jens Randrup Jørgensen
Stevns	Susanne Madsen
Struer	Birgit Østergaard
Svendborg-Langeland	Elinor Harder Andersen
Sydslesvig	Anke Spoorendonk
Sønderborg-Gråsten	Jens Peter Thestrup
Thisted	Nora Hornstrup
Tønder-Skærbæk-Toftlund	Tage Sørensen
Tårnby-Dragør	Terkel Spangsbo
Varde	Kirsten Dahl Andersen
Viborg	Grethe Hald
Ærø	Olaf Havsteen-Mikkelsen
Aabenraa	Birte Fangel
Aalborg & Omegn	Erling Pilgaard
Ålestrup	Kirsten Bollerup
Aarhus	Torkil Würtz

Medlemstal pr. 31. december 2017

Foreningen NORDEN fik i 2017 547 nye medlemmer.
Så den store indsats, som lokalafdelinger udøver, bærer frugt. Det er få foreninger af vores slags, som i dagens Danmark kan få så mange nye medlemmer på et år. Der er selvfølgelig også nogen, der forsvinder – oftest fordi de dør ud af foreningen. Det er et problem, vi ikke kan gøre noget ved (der skal andre ekspertiser til).

Lokalafdeling		31. dec 2017	Frem / tilbagegang	i %
0600	FREDERIKSBERG	142	-4	-2,7
1109	KØBENHAVN	232	6	2,7
KREDSEN	**KØBENHAVN/FREDERIKSBERG**	**374**	**2**	**0,5**
0201	BALLERUP	30	-5	-14,3
0700	GENTOFTE	51	-4	-7,3
0711	GLADSAXE/HERLEV	50	-1	-2,0
0703	GLOSTRUP & OMEGN	47	0	0,0
0800	HVIDOVRE	28	1	3,7
2006	HØJE TAASTRUP	26	2	8,3
1108	KØGE	32	-2	-5,9
1200	LYNGBY/TAARBÆK	240	-5	-2,0
1805	ROSKILDE /LEJRE	189	-15	-7,4
1808	RØDOVRE	13	-2	-13,3
1103	TÅRNBY/DRAGØR	60	2	3,4
KØBENHAVNS OMEGNSKREDS I ALT		**766**	**-29**	**-3,6**
0100	ALLERØD	171	-23	-11,9
2802	EGEDAL	68	-5	-6,8
0604	FREDENSBORG/HUMLEBÆK	115	14	13,9
0607	FREDERIKSSUND	62	-1	-1,6
0610	FURESØ	0	-36	-100,0
0608	HALSNÆS	92	-3	-3,2
0807	HELSINGØR	64	-5	-7,2
0810	HILLERØD	224	-16	-6,7
0202	RUDERSDAL	162	20	14,1
NORDSJÆLLANDS KREDS i alt		**958**	**-55**	**-5,4**
2201	ODSHERRED & HOLBÆK	100	-6	-5,7
1101	KALUNDBORG	66	-2	-2,9
1107	KORSØR	111	-9	-7,5
1804	RINGSTED	207	2	1,0

1910	**SLAGELSE**	140	18	14,8
1911	**SORØ**	100	-5	-4,8
VESTSJÆLLANDS KREDS i alt		**724**	**-2**	**-0,3**
1810	**FAXE**	20	1	5,3
1306	**MØN/VORDINGBORG**	135	-7	-4,9
1405	**NYKØBING F**	86	-7	-7,5
1408	**NYSTED**	50	-10	-16,7
1409	**NÆSTVED / FLADSÅ**	68	-6	-8,1
1601	**PRÆSTØ**	56	2	3,7
1807	**RØDBY/HOLEBY/MARIBO**	58	-7	-10,8
1912	**STEVNS**	72	-6	-7,7
STORSTRØMS KREDS i alt		**545**	**-40**	**-6,8**
1809	**BORNHOLM**	104	-4	-3,7
BORNHOLMS KREDS i alt		**104**	**-4**	**-3,7**
0103	**ASSENS/GLAMSBJERG**	138	-4	-2,8
0611	**FÅBORG**	86	1	1,2
1104	**KERTEMINDE**	135	-6	-4,3
1201	**LANGELAND (Nedlagt / sammenlagt med Svendborg)**	0	-37	-100,0
1214	**LANGESKOV**	335	-1	-0,3
1304	**MIDDELFART**	13	0	0,0
1305	**MIDTFYN**	112	-9	-7,4
0204	**NORDFYN**	178	2	1,1
1404	**NYBORG**	22	0	0,0
1502	**ODENSE**	110	5	4,8
1916	**SVENDBORG (sammenlagt med Langeland)**	137	48	53,9
2701	**ÆRØ**	79	-8	-9,2
FYNS KREDS i alt		**1345**	**-9**	**-0,7**
0609	**FRØS HERRED/HADERSLEV**	149	-7	-4,5
1922	**SYDSLESVIG**	298	9	3,1
1921	**SØNDERBORG/GRÅSTEN**	174	2	1,2
2004	**TØNDER-SKÆRBÆK-TOFTLUND**	168	-29	-14,7
2901	**AABENRAA**	157	-6	-3,7
SØNDERJYLLANDS KREDS i alt		**946**	**-31**	**-3,2**
0502	**ESBJERG**	19	-3	-13,6
1301	**MALT HERRED**	84	0	0,0
2202	**VARDE**	52	-2	-3,7
RIBE KREDS i alt		**155**	**-5**	**-3,1**
0605	**FREDERICIA**	55	-7	-11,3

0816	**HORSENS**	113	0	0,0
1106	**KOLDING**	48	-3	-5,9
2005	**TØRRING**	4	-2	-33,3
2203	**VEJLE**	40	-3	-7,0
VEJLE KREDS i alt		**260**	**-15**	**-5,5**
0207	**BRANDE**	83	0	0,0
0809	**HERNING**	160	-16	-9,1
0815	**HOLSTEBRO**	131	3	2,3
1001	**IKAST**	58	4	7,4
1203	**LEMVIG**	27	-3	-10,0
1803	**RINGKØBING**	63	3	5,0
1908	**SKJERN/TARM/VIDEBÆK**	65	2	3,2
1913	**STRUER**	148	-10	-6,3
MIDT-VEST KREDS i alt		**735**	**-17**	**-2,3**
0802	**FAVRSKOV**	54	-8	-12,9
1102	**KALØVIG**	126	-9	-6,7
1501	**ODDER/HØRNING**	258	-12	-4,4
1801	**RANDERS/LANGÅ**	89	12	15,6
1902	**SAMSØ**	42	-3	-6,7
1903	**SILKEBORG**	154	-1	-0,6
2905	**ÅRHUS**	223	3	1,4
ÅRHUS KREDS i alt		**946**	**-18**	**-1,9**
1112	**KARUP**	195	-1	-0,5
1105	**KJELLERUPEGNEN**	64	-5	-7,2
1907	**SKIVE**	70	0	0,0
2002	**THISTED**	120	-3	-2,4
2204	**VIBORG**	152	-9	-5,6
MIDT-NORD KREDS i alt		**601**	**-18**	**-2,9**
0209	**BRØNDERSLEV**	117	9	8,3
0613	**FARSØ/LØGSTØR**	102	-1	-1,0
0606	**FREDERIKSHAVN /SÆBY**	168	-2	-1,2
0803	**HADSUND**	40	-1	-2,4
0812	**HJØRRING**	52	-8	-13,3
0813	**HOBRO & OMEGN**	43	-5	-10,4
2801	**JAMMERBUGT**	73	-8	-9,9
1904	**SKAGEN**	18	-2	-10,0
2903	**AALBORG & OMEGN**	396	-22	-5,3
2911	**AALESTRUP**	38	-2	-5,0
2906	**ÅRS**	13	1	8,3
NORDJYLLANDS KREDS i alt		**1060**	**-41**	**-3,7**

MEDLEMMER I ALT:	**9.519**	**-282**	**-2,9**

Ovennævnte er en oversigt over antal medlemmer -
dvs. parmedlemskaber er opgjort som 2 medlemmer.

DIREKTE UNDER LANDSKONTORET

MEDLEMMER I UDLANDET MM.	134	1	0,8
(afd. 2304,2305,2306,2603,2604,2605,2607)			
STØTTEMEDLEMMER MM	235	2	0,9
(afd: 2400,2401, 2602)			
SAMLET ANTAL PERSONLIG MEDLEMMER	**9.888**	**-279**	**-2,7**

Skole- og biblioteksmedlemmer

Erhvervsskoler	3	0	0,0
Efter/ungdomsskoler	12	-3	-20,0
Gymnasier	24	-2	-7,7
Seminarier	2	0	0,0
Højskoler	8	-1	-11,1
Folkeskoler	131	-12	-8,4
Musikskoler	2	-2	-50,0
Andre skoler	3	0	0,0
Skolemedlemmer i alt	**185**	**-20**	**-9,8**
Biblioteker i alt	**30**	**-1**	**-3,2**

		Frem-/tilbagegang	i %
I alt pr. 31. december 2017	**10.103**	**-300**	**-2,9**